

Täysistunto

Keskiviikko 12.10.2016 klo 14.03—20.03

2. Hallituksen esitys eduskunnalle yrittäjävähennystä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 176/2016 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Tämän asian yhteydessä sallitaan keskustelu myös päiväjärjestyksen 3. ja 4. asiasta.

Keskustelu

14.04 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajat! Meillä on kolmen verolain käsittely alkamassa. Muutama sana näistä yhteisesti ja yleisesti:

Hallituksen verolinjan peruslähtökohta-ajatus on se, että me kevennämme työn ja yrittämisen verotusta, koska suomalainen hyvinvointi voi kasvaa ainoastaan Suomessa tehtävästä työstä ja yrittämisestä ja koska ainoastaan menestyvä suomalainen yritys on sellainen, joka voi työllistää. Hallitusohjelman tavoitteena on 72 prosentin työllisyysaste, joka on perusta meidän pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskuntamme ylläpidolle ja myöskin julkisen talouden saattamiselle tasapainoon. Tämä tavoite edellyttää hallituskauden aikana 110 000 uuden työpaikan syntymistä, ja koska on niin, että nämä 110 000 uutta työpaikkaa voivat käytännössä syntyä vain suomalaisiin menestyviin yrityksiin ja niistäkin vielä ensisijaisesti pk-sektorille, hallitus pitää perusteltuna yrittäjävähennystä, joka suunnataan pk-yrityskenttään, mikä on selkeä osoitus siitä, mitä äsken totesin, että hallitus uskoo, että vain työntekoa kannustamalla ja kannustamalla yritystoimintaan ja riskinottoon Suomi voi pärjätä.

Puhemies! Toinen käsittelyssä oleva esitys on perintöveron keventäminen. Tämä on linjassa tuon äskeisen kanssa. Tämän tavoitteena on ennen kaikkea suomalaisen omistajayrittäjyyden tukeminen, yritysten sukupolvenvaihdosten edistäminen, ja erityisesti tässä on kyseessä silloin myöskin pk-sektori. Kun me mietimme jatkuvasti keinoja, miten me saamme uusia yrityksiä Suomeen ja startupeja Suomeen, mikä onkin aivan välttämätöntä, meidän pitää kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, mitä hallitus nyt on tekemässä: myöskin olemassa olevien suomalaisten yritysten toiminnan jatkamiseen. Meillä on edelleenkin tuhansia ellei kymmeniätuhansia suomalaisia perheyrityksiä, jotka ovat sukupolvenvaihdostilanteessa, ja tämä apu, tämä kädenojennus, on nimenomaan näihin tilanteisiin, jotta tämä tärkeä yritystoiminta pysyisi kotimaassa. Itse asiassa, jos sukupolvenvaihdos toteutuu, me ikään kuin sillä synnytämme aina uuden startup-yrityksen, koska uusi sukupolvi, uusi yrittäjä varmasti haluaa lähteä kehittämään yrityksen toimintaa ja kasvattamaan yritystä ja saada sen oikealle uralle.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

Kolmas verolaki on kiinteistöveron alarajan korotus. Tällä hallitus haluaa parantaa kuntien taloudellista asemaa ja vahvistaa kuntien kykyä suoriutua niille kuuluvasta meille suomalaisille välttämättömien peruspalveluiden järjestämisestä ja tuotannosta.

14.07 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Eduskuntaan on tänään saapunut kaksi veroesitystä, joissa molemmissa tehdään tulonsiirto vähäosaisilta suurituloisille: perintö- ja lahjaveron alennus sekä niin sanottu yrittäjävähennys, suomeksi sanottuna apteekkarivähennys. (Välihuutoja) Tänäpä, arvoisat edustajat, saamme todistaa kahden kärjen kaverikapitalismia. Yhteensä nämä esitykset siirtävät lähes 100 miljoonaa veroeuroa kahteen ylimpään tuloluokkaan.

Näitä esityksiä yhdistää se, että kumpikaan ei saavuta hallituksen niille asettamia tavoitteita. Yrittäjävähennys ei auta pienituloisia henkilöyrittäjiä. Perintö- ja lahjaveron alennus ei edistä yritystoiminnan jatkumista saman perheen sisällä. Valiokunnan on siis syytä hylätä molemmat tekeleet ja säästää verorahoja lähes 200 miljoonaa euroa, millä summalla voidaan peruuttaa ammattikoulutuksen rajut leikkaukset. Myös opiskelijat, lapsiperheet ja eläkeläiset löytävät parempaa käyttöä näille aivan syyttä suotta hyväosaisille lahjoitetuille kymmenille miljoonille.

Arvoisa puhemies! 5 prosentin yrittäjävähennys koskisi kaikkia liikkeen- ja ammatinharjoittajia, joita on Suomessa noin 300 000. Perustelunahan on, että kun osakeyhtiöt saivat veronalennuksen, niin muidenkin on saatava, mukaan lukien maatalousyrittäjät ja metsänomistajat. Tämä tiukka taloudellinen tilanne ei siis ole niin tiukka, etteikö sulle—mulle—eturyhmäpolitiikkaan ole varaa peräti 123 miljoonan euron edestä. (Matti Vanhasen välihuuto) Pääministeri Sipilä sanoi, että "kaikessa olennaisessa yrittäjävähennys koskee pieniä yrityksiä". Hän sanoi täällä eduskunnassa 22. päivä syyskuuta, että vähennyksestä hyötyvät "fysioterapeutit, kampaajat, suutarit, maatalousyrittäjät, porotalousyrittäjät, vaikkapa kahvilayrittäjät, kovaa työtä tekevät". Kunpa se olisikin totta. Ikävä kyllä tästä vähennyksestä eivät hyödy fysioterapeutit, kampaajat, suutarit, vaan hyötyjien lista on aivan toinen: apteekkarit, yksityislääkärit, asianajajat.

Kuinka tässä näin kävi, ministeri Orpo? Pienyrittäjille tarkoitettu tuki valuu yhteiskunnan hyväosaisimpien taskuihin. 60 prosenttia tästä rahapotista eli 75 miljoonaa euroa päättyy suurimpiin tuloluokkiin. 60 prosenttia, 75 miljoonaa, näin on laskenut eduskunnan tietopalvelu. Pyydän anteeksi apteekkareilta, he ovat kunnan väkeä, mutta Apteekkariliiton tietojen mukaan keskimääräinen apteekkari saa puhtaana käteen 5 700 euroa joka vuosi tekemättä mitään. Suomen suurituloisin apteekkari saa 25 000 euroa.

Hallituksen esityksestä ilmenee, että suurin osa vähennyksen saajista on tosi pienituloisia. Puolet heistä ansaitsee alle 10 000 euroa vuodessa — puolet ansaitsee alle 10 000 euroa vuodessa. Nämä pienituloisimmat työn sankarit hyötyvät yrittäjävähennyksestäne yhden bussilipun verran päivässä. Paluumatka pienyrittäjän pitää maksaa itse.

Arvoisa puhemies! Harvoin niin harvat ovat saaneet niin paljon. Työllisyys on sosiaalidemokraattien tärkeysjärjestyksessä aina ensimmäisenä. (Eduskunnasta: Ei näy!) Voitaissiinko siis sietää se, että hallitus tuhlaa veronmaksajien rahaa ja antaa sen lahjaksi suurituloisille suomalaisille, jos seurauksena on työtä ja kasvua? Hallitus ehkä luottaa trickle-down-uskomukseen amerikkalaiseen tyyliin, että rikkaita rikastuttamalla joitain murusia tippuu pöydän alle tavallisen kansalaisen ravinnoksi. Ikävä kyllä hallituksen esitys toteaa tylysti, että yhtään suoraa työpaikkaa ei ole luvassa. Kasvuvaikutukset ovat "mahdollisia" ja enintäänkin "maltillisia".

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

Varmasti muutama kymppi vuodessa ilahduttaa pienituloista parturi-kampaajaa, mutta ei se houkuttele uusia yrittäjiä, eikä se kannusta yrittäjää tekemään lisää työtä, sillä hän käyttää jo siihen kaikki vuorokauden 25 tuntia. Vielä vähemmän yksityislääkärin taskuun kilahtavat ilmaiset tonnit kannustavat lisätöihin. Hän saattaa peräti ajatella, että raha sen kuin lisääntyy, vaikka ei tee mitään, kun on näin höveli hallitus. Kyllä siitä kansantalous kasvaa mutta ikävä kyllä ei Suomen. 6 000 eurolla kustantaa mukavasti lomamatkan vaikka Sansibarin safarille. Tässä ei siis ole tietoaakaan ministeri Orpon äsken mainitsemasta työntekoon, yrittäjyyteen ja riskinottoon kannustamisesta, päinvastoin.

Arvoisa puhemies! Yhteenvetona: Hallitus jakaa kavereilleen 120 miljoonaa euroa ilman, että Suomen kansantalous siitä hyötyisi. Tämä on vastuutonta verovarojen tuhlausta. Jos halutaan aidosti auttaa pienyrittäjiä, niin miksi emme toteuta heidän toivettaan? Sosiaalidemokraattien vaihtoehto on, että kohdennetaan apu pienyrittäjille ja korotetaan arvonlisävelvollisuuden alarajaa 10 000:sta 30 000:een. Valtiovarainministeri Rinne teki edellisen korotuksen, siitä on hyvä jatkaa. Kustannusvaikutus julkiseen talouteen on sama, mutta apteekkarivähennyksen sijaan saamme aikaan lisää yrittäjyyttä, lisää työpaikkoja, lisää talouden toimintaa. Ja samalla viestitämme, että pienyrittäjä on Suomen kunniakansalainen. Haluamme rohkaista yrittäjiä ja rohkaista yrittäjyyteen.

Kaikki panokset työllisyyteen. 120 miljoonalla palkkaisi yli 4 000 lähihoitajaa.

Puhemies Maria Lohela: Edustaja Heinonen. — Edustaja Heinosen jälkeen otetaan vielä kaksi puheenvuoroa ja sitten käydään debattiin.

14.13 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajakollegat! Happamia, sanoi demari pienyrittäjien veronkevennyksistä. Uudet työpaikat ovat nimittäin kuitenkin syntyneet tällä vuosituhannella käytännössä pieniin yrityksiin. Niin kuin valtiovarainministeri Petteri Orpo totesi, vain työtä tekemällä Suomi pärjää. Tämän vuosituhannen kymmenen ensimmäisen vuoden aikana suuryrityksiin syntyi vain reilut 7 000 uutta työpaikkaa mutta pienet ja keskisuuret pk-yritykset loivat työpaikkoja yli 100 000 suomalaiselle. Maassamme on noin 300 000 yritystä, ja ne työllistävät yli 1,4 miljoonaa suomalaista, ja se on tärkeä voimavara tämän maan pyörittämisessä. Alle 10 hengen yrityksiä on yli 93 prosenttia maamme yrityskannasta ja suuryrityksiä vain 0,2 prosenttia eli vajaa 600. Pk-yritysten osuus yrityskannasta on siis jopa 99,8 prosenttia.

Viime kaudella, kun valtiovarainministerin tehtävää hoiti sosialidemokraatti, yhteisöveroa kevennettiin 20 prosenttiin, ja tämä alennus ei hyödyntänyt henkilöyhtiöitä eikä elinkeinonharjoittajia. Me toki sitä tuimme, me olimme sitä mieltä, että se oli järkevää tehdä, mutta silloin eivät sosialidemokraatit, niin kuin edustaja Harakka äsken populistisesti tuossa esille toi, pitäneet huolta siitä, että myös nämä pienet ja keskisuuret yritykset olisivat hyötynyt siitä. Huomioitava on, että näiden henkilöyhtiöiden kokonaisverotus on viitisen prosenttia vastaavissa tuloluokissa olevia palkansaajiakin kireämpi tällä hetkellä. Tuo sosialidemokraattisen valtiovarainministerin johdolla tehty kevennys yhteisöveroon nimenomaan kohdistui sinne asianajajiin ja tähän joukkoon, joka toimii osakeyhtiöinä. Nyt valtiovarainministeri Orpon johdolla tehdään nimenomaan tämä uudistus, yrittäjävähennys, joka kohdistuu niihin työntekijöihin, jotka toimivat yrittäjinä, joita edustaja Harakkakin edellä luutteli — siellä oli suutareita, ja siellä oli partureita ja muita — ja sinne tämä nimenomaan nyt kohdistuu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

Viime vaalikaudella tehdyt veronkiristykset sen sijaan taas koskivat kaikkia yrityksiä ja yritysmuotoja. Eli kevennys meni vain suurimmille elikkä näille osakeyhtiöille yhteisöveron kautta, mutta veronkiristykset tehtiin kyllä kaikille yrityksille ja yritysmuotoihin. Noin puolet pk-yrityksistä on nimittäin muita kuin osakeyhtiöitä.

Suomen Yrittäjät on todennut tästä nyt käsittelyssä olevasta yrittäjävähennyksestä, että se "asettaa erilaiset yhtiömuodot verotuksessa enemmän samalle viivalle". "Se on ennen kaikkea tasavertaisuuskysymys ja hyödyttää pienimpiä yrityksiä", näin toteaa Suomen Yrittäjät, joka edustaa näitä yrittäjiä. "Ehdotus on osoitus siitä, että hallitus panostaa pienyrittäjyyteen", Suomen Yrittäjät totesi sen jälkeen, kun hallitus oli tämän esityksen esitellyt.

He totesivat myös, että "julkisuudessa on ollut ristiriitaisia tietoja yrittäjävähennyksen vaikutuksista". En tiedä, mistä ne ovat johtuneet. Verohallinnon tietojen mukaan Suomessa on noin 176 000 elinkeinonharjoittajaa: siis toiminimiä, avoimia yhtiöitä, kommandiittiyhtiöitä. Niistä 77 prosentilla vuotuinen verotettava tuotto on alle 30 000 euroa. 30 000 euron tuloilla yrittäjävähennys vastaa siis käytännössä noin 600 euron veronkevennystä. Eli näistä yrityksistä 77 prosentilla vuotuinen verotettava tuotto on alle 30 000 euroa, ja siihen ryhmään nimenomaan hallitus haluaa nyt laittaa lisää buustia ja potkua myös yrittäjävähennyksellä. Niin kuin valtiovarainministeri totesi, vain työtä tekemällä Suomi pärjää.

Arvoisa puhemies! Itse uskon, että yrittäjävähennyksellä tulee olemaan paitsi oikeudenmukaisuutta niin myös työllisyyttä lisäävä vaikutus. Ja tämän käsittelyn yhteydessä — en tiedä, sallittiinko myös keskustelu näistä kahdesta muusta — haluan tuohon perintövero-asiaan myös lyhyesti todeta sen, että se on nimenomaan tehty sitä varten, että sukupolvenvaihdoksia voitaisiin helpottaa niin, että nämä yritykset pystyisivät jatkamaan toimintaa, ja tässä ideana on nimenomaan myös se, että lahjaverot tulee ensimmäisen kerran edullisemmaksi eli voitaisiin myös etupainotteisesti tehdä näitä toimenpiteitä.

Ja ymmärrän tuon kiinteistöveron korotuspaineen myös tässä tilanteessa, (Pia Viitanen: Asumisen hinta!) kun kunnat taistelevat pienien rahojen kanssa.

Arvoisa puhemies! Itse uskon, että yrittäjävähennys tulee lisäämään tähän maahan työtä, sillä ne työpaikat ovat tähänkin asti syntyneet vain yrityksiin, (Ville Niinistön välihuuto) ja työtä tekemällä tämä maa pärjää.

14.19 Markku Pakkanen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Yrittäjävähennys on kauan toivottu asia, ja tuossa alussa kuullut puheenvuorot — edustaja Harakan puheenvuoro erityisesti — tuntuivat vähän sellaisilta käsienspesupuheenvuoroilta liittyen edellisten kausien ja nykyisen hallituksen toimintaan.

Tässä on kyseessä keskustan pitkäaikainen tavoite ja yksi tärkeimmistä hallituksen veroesityksistä, ja on hienoa, että tämä yrittäjävähennys saadaan viimein maaliin. Yrittäjävähennyksellä korjataan sitä epäoikeudenmukaisuutta eri yritysmuotojen välillä, jonka edellisen hallituskauden aikana yhteisöveron lasku jätti. Nyt niille yritysmuodoille, joita vuonna 2014 toteutettu yritysverokannan alennus ei koskenut, otetaan käyttöön yrittäjävähennys, ja ihan hyvillä mielin, hyvällä täältä puhujapöytästä voin todeta, että saattaa olla, että itsekkin tätä vähennystä tulen saamaan, mutta siinä joukossa on 150 000 muuta suomalaista yrittäjää. Tässä kyydissä on hyvä olla mukana. (Mikko Savola: Ovatko apteekkarit?) — On siinä apteekkareitakin ja hyvin toimeentulevaa väkeä. Itse asiassa viime hallituskaudella taisi osakeyhtiömuotoisissa apteekeissa noin 420 apteekkaria saada vähennyksen,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

mitä täällä on kovasti arvosteltu. Samoin taisi asianajajia olla lähes 1 000, jotka saivat viime kaudella vähennystä. Pidän täysin tärkeänä, että tämä vähennysasia nyt etenee.

Haluaisinkin siteerata Anssi Kelaa tässä. Laulaja Anssi Kela aikanaan arvioi tulevaisuuden yrittäjiä, joista hän laulaa, että "meistä tuli suutareita, taksikuskeja, muurareita", olivathan siellä väpeliikin joukossa. Nämä pienyrittäjät ovat nyt se ammattiryhmä, joka tässä yrittäjävähennyksessä tulee saamaan tämän asian. Yritystoimintaahan harjoitetaan Suomessa hyvin monessa eri yritysmuodossa, paljon muissakin kuin osakeyhtiöissä, ja minusta tämmöinen pienyritystoiminta on sitä mahdollista tulevaa yrittäjyyttä ja työllistävää yrittäjyyttä parhaimmillaan. On otettu esimerkiksi parturit, heillä on tämä tuolijärjestelmä. Pidän hyvin mahdollisena, että tämä antaa monelle nuorelle parturi-kampaajalle mahdollisuuden lähteä yrittäjäksi ja sitä kautta tulevaksi työllistäväksi yrittäjäksi.

Näin ollen pidän tärkeänä, että tämä yrittäjäverovähennysasia etenee täällä eduskunnassa ja saadaan tätä kautta työllisyyttä nousemaan. — Kiitoksia.

14.22 Lea Mäkipää ps: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä oleva hallituksen esitys koskien yrittäjävähennystä on kädenojennus pienyrittäjiä kohtaan, ja saattaa se olla sitä apteekkarjakin kohtaan. Vähennys on 5 prosenttia toiminimien, avointen yhtiöiden ja kommandiittiyhtiöiden tuloista. Suomessa on Verohallinnon mukaan vajaa 180 000 elinkeinonharjoittajaa, joista noin 80 prosentilla vuotuinen verotettava tuotto on alle 30 000 euroa, ja näillä tuloilla vähennys vastaisi noin 600 euron veronkevennystä. Suomen Yrittäjien mukaan yrittäjävähennyksen piirissä olisi yli 100 000 euron tuloilla toimivia yrityksiä 5 000 kappaletta. Vähennys kyllä tarkoittaa käytännössä sitä, että mitä suuremmat tulot, sitä isompi vähennys.

Viime hallituskaudella laskettiin osakeyhtiöiden yhteisöveroa peräti 4,5 prosentilla. Silmä pyrittiin edistämään yhteisöjen kilpailukykyä, investointihalukkuutta ja työllisyyttä. Lainaan tässä erään pitkäaikaisen kansanedustajan puhetta yhteisöverosta: "Yhteisöveron alennus 800 miljoonan euron huijaus, valuu osin osinkoihin, ei työllisyyteen." Näin sanoi aikanaan Mikko Elo. Kuten hallituksen esityksessä mainitaan, yritystoimintaa harjoitetaan laajasti myös muissa yritysmuodoissa, ja vähennykset ovat tervetulleita yksityisen elinkeinonharjoittajan, elinkeinoyhtymän, maa-, metsä- ja porotalouden piirissä. Verovuoden 2014 veroilmoitustietojen perusteella alle 10 000 euron tulosta tekeviä vähennyksen piiriin kuuluvia yrityksiä on Suomessa 150 000. Veronkevennys näillä jää todella pieneksi, eikä varmaan voida olettaa, että tämä veroratkaisu kasvattaisi kovinkaan yritystoimintaa, mutta, kuten sanoin, tämäkin on pieni kädenojennus.

Metsätilojen yrittäjävähennyksen ideana on kannustaa metsänomistajia metsätaloudelliseen aktiivisuuteen ja investointiin keventämällä puun myyntitulojen verotusta. Verotettava pääomatulo pienenee, maksettavat verot laskevat, ja käteen jää tietysti enemmän. Voitollisena vuonna muutos on selkeä ja metsänomistajan kannalta edullinen. Vähennys koskee kuitenkin myös tappiollista vuotta, jolloin tulot eivät riitä kattamaan metsätalouden kustannuksia. Tappiot voidaan vähentää muista pääomatuloista tai ansiotuloista alijäämahvityksenä, jos riittäviä puun myyntituloja ei ole. Yrittäjävähennys muuttaa tilannetta niin, että jatkossa myös tappioista otetaan huomioon vain 95 prosenttia vähennyksiä laskettaessa. Eli tappiollisena vuonna verovähennys on jonkin verran aiempaa pienempi. Laskelmien mukaan tappiollisena vuonna verotus kiristyisi kuitenkin keskimäärin vain noin 50 eurolla ja vastaava rahasumma palautuu metsänomistajalle seuraavan voitollisen vuo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

den yhteydessä isompana veroetuna. Kokonaisuutena muutos on metsänomistajien kannalta edullinen, ja todennäköisesti se hieman lisää puukauppaa.

Arvoisa puhemies! Mielestäni tämä on myönteinen signaali pienyritystoimintaa kohtaan, sillä yleisesti tiedetään, että maassamme suurin osa on mikro- ja pienyrityksiä eli lähes 99 prosenttia, ja näihin tulisi kyllä entistä enemmän satsata. Yhtenä hyvänä hallituksen esimerkkinä on siirtyminen maksuperusteiseen arvonlisäveron tilitykseen pienemmissä yrityksissä. Tällä hetkellä raja on 500 000 euron liikevaihto, ja toivottavaa on, että tämäkin raja pystyttäisiin nostamaan.

Puhemies Maria Lohela: Ministeri Orpo haluaa käyttää tässä vaiheessa 3 minuuttia, olkaa hyvä. Ja debattiin ilmoittautuminen on nyt mahdollista.

14.27 Valtiovarainministeri Petteri Orpo: Arvoisa puhemies! En varsinaisesti kiitä kaikesta puheenvuoroista, mutta hyviäkin oli. (Naurua)

Kyse on kahdesta asiasta, ensinnäkin siitä, kunnioitamme me Suomessa yrittämistä. Hallitus kunnioittaa yrittämistä ja uskoo siihen, että vain yritysten kautta ja menestyvien yritysten kautta voi syntyä työpaikkoja, jotka tuottavat lisäarvoa ja joilla me pystymme kustantamaan meidän hyvinvointiyhteiskunnan palvelut.

Toinen kysymys on se, uskomme siihen, että työn ja yrittämisen verotusta keventämällä voidaan kannustaa yrittämään, kasvamaan ja työllistymään. Hallitus uskoo, oppositio ilmeisesti ei usko. Mutta siitä täytyy kiittää, että oppositiopuolueidenkin kanssa tehtiin viime kaudella hyvä yhteisöveron kevennys, mistä seurauksena nyt nähdään se, että yhteisöveron tuotot eivät ole laskeneet, vaikka se alennus olikin merkittävä. Me näemme, että veroja alentamalla voidaan myöskin saada dynamiikkaa talouteen, ja tämäkin on aivan oleellista, uskooko tähän vai ei, ja hallitus siis uskoo.

Kolmas asia: Mielestäni on epäreilua ottaa yksittäinen verokeino ja pohtia sitä. Reilua olisi katsoa silloin hallituksen veropolitiikan kokonaisuutta ja huomioida se, että hallitus keventää tälle vuodelle, kuten teki viime vuonnakin, pienempien tulojen ja keskituloisten ihmisten tulojen verotusta 450 miljoonalla eurolla, mikä on merkittävä. Sen lisäksi on kiky-sopimukseen liittyvä 515 miljoonan, 0,6 prosentin, tasainen veronkevennys kaikkiin tuloluokkiin, myöskin eläkeläisille, mikä on erittäin reilua ja oikeudenmukaista.

Veropolitiikka on kokonaisuus. Hallituksen keskeinen linja on tukea työtä ja yrittäjyyttä ja vielä tällä yrittäjävähennyksellä antaa vahva viesti siitä, että Suomessa kannattaa yrittää ja kannattaa kasvattaa yritystään ja kannattaa menestyäkin — sekin pitää todeta joskus ääneen. Jos Suomessa ei saa menestyä, niin Suomi ei voi myöskään pärjätä. Suomessa on jo pohjalla maailman kovimpiin kuuluva progressio. Meillä on käytössä solidaarisuusvero, joka otettiin viime kaudella käyttöön ja jota laajennettiin tänä vuonna. Meillä on siis oikeudenmukaisuuselementtejä voimakkaasti mukana. Suomessa pitää voida tehdä töitä ja yrittää niin, että se kannattaa.

Puhemies Maria Lohela: Sitten debattiin.

14.30 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Älkää nyt yrittäkö maalata mustaa valkoiseksi. Yrittäjävähennyksestä 60 prosenttia eli 75 miljoonaa päätyy ylimpiin tuloluokkiin. Määrällisesti parturi-kampaajat, suutarit ja yksinyrittäjät, mikroyritykset ovat ylivoimainen enemmistö, mutta he eivät tästä hyödy juuri lainkaan. Ansiotulo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

veron alennus on heille hyödyllisempi, ja SDP:n malli takaa vielä paremmat tulot pienituloisille. Tämä on verolahja suurituloisille lääkäreille, apteekkareille, asianajajille ja aivan käsittämätön tässä taloudellisessa tilanteessa. Lisäksi viimeinenkin palkansaajalääkäri rientää muuttamaan nyt toimintansa yritysmuotoiseksi.

Täällä on luettu Suomen Yrittäjien tiedotteita, mikä on aivan oikein, koska tämä on Suomen Yrittäjien ohjelmasta suoraan kopioitu hallitusohjelmaan. Professori Niskakangas, joka oli tänään verojaoston kuultavana, totesikin, että kysymyksessä on jollekin taholle suunnattu erityinen veroetu, jonka on sanellut Suomen Yrittäjät hallitusohjelmaan. Tämä 600 euroa on vain (Puhemies koputtaa) verosta vähennettävä osuus, ei se, (Puhemies: Aika!) mikä jää käteen, puhutaan kympeistä.

14.31 Timo Kalli kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Talouspolitiikan isossa kuvassa tarvitaan yksittäisiä päätöksiä, jotka kiihdyttävät kasvua ja lisäävät työllisyyttä. Sekä yrittäjävähennys että myös tämä perintö- ja lahjavero toimivat molemmat tähän suuntaan. Olen varma siitä, että ne ihmiset, jotka tässä salissa ovat muutaman vuoden päästä, ovat kaikki sitä mieltä, että tässä ajassa tehty päätös toimi oikeaan suuntaan, vastasi odotukseen ja kiihdytti niitä ihmisiä yrittämään entistä enemmän, jotka vaikuttavat siihen, mikä työllisyys on jatkossa.

14.32 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Asiahan on niin, että SDP arvostaa yrittäjyyttä. Me näemme, että pienissä ja keskisuurissa yrityksissä erityisesti on Suomen tulevaisuus. Tämä hallituksen esitys kuitenkin leikkaa verotuloja 123 miljoonaa euroa, antaa sen rahan 60-prosenttisesti tuonne rikkaimmille yrittäjille, kahdelle suurimmalle tulodesiilille. Oman esityksenne mukaan tällä ei ole työllisyysvaikutuksia juuri lainkaan, työllisyysvaikutuksia ehkä nolla. Kansaneläkelaitos on laskenut, että eläkeläisten, työttömien, lapsiperheitten, opiskelijoitten ostovoima tulee heikentymään. Eikö olisi järkevämpää käyttää tätä rahaa — jos ette halua sitten käyttää SDP:n esittämällä tavalla tämän arvonlisäverovelvollisuuden rajan nostamiseen tai yrittäjävähennyksestä ensimmäisen työntekijän palkkaamiseen 20 000 eurolla — ostovoiman lisäämiseen eläkeläisille, työttömille ja lapsiperheille?

14.33 Antero Vartia vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun varat ovat vähissä, niin ne kannattaa käyttää mahdollisimman tehokkaasti, niin että saadaan mahdollisimman suuri vaikutus. Tässä yrittäjävähennyksessä ongelma on, että se hyöty ei välttämättä ole ihan niin järkevästi kohdistettu kuin mahdollista. Yksi vaihtoehto siinä voisi olla se, että rajattaisiin yrittäjävähennys koskemaan 50 000 euron tuloja, jolloin se painopiste olisi enemmän siellä, missä se vaikuttavuus on suurempi.

Ja mitä yleisesti ottaen yrittäjyyteen tulee, niin kannattaa enemmän panostaa siihen, että tämä itse tekeminen on kannattavaa. Kun kevennetään verotusta jo tehdyn tuloksen osalta, niin esimerkiksi yhteisöveron alennushan ei helpota tuloksen tekemistä ollenkaan, se vain jättää siitä enemmän. Siinä mielessä kannattaisi enemmän painottaa esimerkiksi sitä, että työllistäminen olisi nykyistä kannattavampaa. Ja mitä tulee sitten taas toiminimen ja osakeyhtiön väliseen epätasa-arvoon, niin onhan toiminimiyrittäjillä aina se mahdollisuus, että he voivat muuttaa toiminimen osakeyhtiöksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

14.34 **Toimi Kankaanniemi ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tasan 11 vuotta sitten silloinen valtiovarainministeri Eero Heinäluoma esitteli varallisuusveron kokonaan poistamisen, noin 120 miljoonaa Suomen 40 000:lle kaikkein rikkaimmalle. (Välihuutoja vasemmalta) Sosialidemokraatit ajoivat silloin läpi tällaisen esityksen. Viime vaalikaudella ministeri Urpilainen esitteli yhteisöveron rajun alennuksen, ja siitä ovat suuryhtiöt hyötäneet: mitä parempi tulos, sitä enemmän ovat saaneet hyötyä, ja hyöty on jaettu osinkoina, joista suuri osa on mennyt amerikkalaisille eläkesäätiöille, siellä juhliitaan. (Välihuutoja vasemmalta)

Mutta tällä esityksellä turvataan suomalaisten pk-yritysten toimintaedellytyksiä ja työllistämisedellytyksiä. Tämä on oikeudenmukaista ja järkevää.

14.35 **Li Andersson vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä ovat hallituspuolueiden edustajat puhuneet kauniisti kasvun ja työllisyyden edistämisestä sekä pienituloisten pk-yrittäjien tukemisesta. Herää kysymys, mistä lakiesityksestä te oikein puhutte. Me tiedämme näiden tulonjakolaskelmien perusteella, että ylivoimaisesti suurin hyöty näistä verokevennyksistä menee kaikista varakkaimmille yrittäjille ja ammatinharjoittajille. Me tiedämme myöskin, että kasvu- ja työllisyysvaikutukset tulevat jäämään pieniksi ja epävarmoiksi, koska se käy ilmi näiden lakiesitysten esittelyteksteistä: "Ehdotetulla vähennyksellä ei arvioida olevan merkittäviä yritystoimintaa kasvattavia tai yrittäjyyttä lisääviä vaikutuksia." Eli jos halutaan tukea kasvua ja yrittäjyyttä, miksi ei panosteta tähän arvonalisäveron alarajan nostoon ja miksi ei panosteta yrittäjien sosiaaliturvan epäkohtien korjaamiseen tai tuotekehitys- ja tutkimusresurssien lisäämiseen?

14.36 **Peter Östman kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! 27. päivä syyskuuta vuonna 2013 jätin ensimmäisenä allekirjoittajana aloitteen numero TAA 574 yrittäjävähennyksestä. Muita allekirjoittajia löytyi SDP:ltä, vasemmistoliitolta, jopa kokoomukselta ja RKP:lta. (Naurua) Olen edelleen sitä mieltä, että yrittäjävähennys on hyvä asia — en tiedä, mitä nämä muut allekirjoittajat tuumaavat. Ja vielä se, että metsätalouden verotuksessa otettaisiin huomioon vastaava vähennys, on myös erinomainen asia. KD on pitkään myös vaatinut perintöveron kohtuullistamista ja poistamista erityisesti sukupolvenvaihdostilanteessa, eli tämäkin on hyvä asia. Sen sijaan KD suhtautuu hyvin kriittisesti yleisen kiinteistöveroprosentin alarajan korotukseen, ja tässä asiassa toivomme, että hallitus vielä voisi perääntyä.

14.37 **Outi Mäkelä kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Yrittäjävähennyksessä on todellakin kyse työstä ja tasapuolisuudesta, ja nimenomaan uudesta työstä, koska lähes kaikki uudet työpaikat syntyvät tällä hetkellä pk-yrityksiin. Ja vaikka täällä nyt vähätellään tätä vähennyksen merkitystä, kannusteet yrittäjyyteen ovat tällä hetkellä tärkeitä. Pienyritykset ovat merkittäviä työpaikkojen luoja, ja yli 10 prosenttia yksityisen sektorin työpaikoista on juuri näissä pienissä yrityksissä, joihin tälläkin on merkitystä. Toinen olennainen seikka tässä uudistuksessa on tasapuolisuus. Ja kuten ministeri Orpo totesi, on katsottava kokonaisuutta. Ja muistatte, että 2014 tuli voimaan tämä yhteisöveroalennus, joka koski vain osakeyhtiöitä, kun taas viime hallituskaudella tehdyt pääomaveron kiristykset koskivat kaikkia yritysmuotoja. Noin puolet Suomen pk-yrityksistä on muita kuin näitä osakeyhtiömuotoja.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

14.38 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun kuuntelin valtiovarainministerin puheenvuoroa, jossa hän totesi, että tässä on nyt kysymys siitä, tuemeko me yrittäjyyttä, ja kun hän kertoi, kuinka tärkeää tämä on suomalaiselle yritystoiminnalle, niin jään kyllä kysymään, kuka on tänne tehnyt sen esityksen, jota me nyt täällä pöydillämme luemme. Nimittäin valtiovarainministeri Orpo, tässä teidän esityksessänne, minun käsittääkseni tämä on teidän esittämänne lakiesitys, todetaan, kuten täällä on monta kertaa sanottu, että nämä kasvuvaikutukset ovat mahdollisia mutta eivät suinkaan varmoja ja jos jotain kasvua saattaa mahdollisesti syntyä, niin korkeintaan se tapahtuu näissä kaikkein varakkaimmissa henkilöyhtiöissä. Joten eihän tässä ole kysymys siitä, tuetaanko yrittäjyyttä vai ei. Tässä on kysymys siitä, että te olette tuoneet esityksen, jonka työllisyysvaikutukset ovat täysin ilmassa, jos niitä on ollenkaan. Ja samaan aikaan jätätte pienyritykset ilman todellisia työllisyysvaikutuksia. (Puhemies koputtaa) Tässä on kyse vain siitä, että jaatte kavereillenne hyvää. Muun muassa apteekkarit voittavat tuhansia, tuhansia euroja.

Puhemies Maria Lohela: Ministeri Orpo, 1 minuutti.

14.39 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo:** Arvoisa puhemies! Tämä puheenvuoro vahvistaa sitä, että te ette usko siihen, että yrittäminen on se, joka kantaa Suomea. (Hälinää) Kyse on siitä, että yrittämisen toimintaympäristö pitää olla riskinottoon kannustava. Tällä tasataan sitä, että yrittämiseen liittyy paljon suurempi riski kuin palkansaajille. Ja se, että meillä on yrittämiseen kannustava ilmapiiri, mahdollistaa sen ja tuo mukanaan sen, että ihmisiä lähtee yrittäjiksi ja yrityksiä halutaan kasvattaa. Sitä on vaikea laskea ja näyttää ja osoittaa, että näin se menee, mutta ainoastaan sitä kautta, että Suomi on yrittämiseen positiivisesti suhtautuva maa ja toimintaympäristö, me voimme luoda Suomeen kasvua ja uusia työpaikkoja ja näitä menestyviä pk-yrityksiä. Hallitus uskoo tähän plus siihen, että ylipäänsä laskemalla yrittämisen ja työnteon verotusta se kannustaa yrittämään ja työtä tekemään ja sitä kautta Suomi voi ainoastaan kasvaa.

14.40 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä salissa budjetikeskustelun yhteydessä muistaakseni pääministeri Sipilä vetosi, että lopetettaisiin tämä huolellisesti väärin ymmärtäminen. Minä toivoisin, että tämä vaatimus tavoittaisi myös valtiovarainministerin. Nimittäin minä kyllä haluaisin uskoa tähän, mutta kun se esitys, jonka te olette tänne tuonut, niin te ette itse usko... Tai ainakaan siinä esityksessä, jonka te olette tänne tuonut, ei ole mitään faktaa niille puheille, joita te tässä nyt sanotte.

Ei tämä uskon varassa ole. Tämähän on virkamiesvalmistelun varassa, niin kuin tekin olette monta kertaa painottanut. Tässä ei ole kysymys siitä, että saavutetaan työllisyys- tai kasvuvaikutuksia. Teidän oman esityksenne mukaan ne ovat erittäin maltillisia, jos ollenkaan. Ja samaan aikaan leikkaatte pienituloisilta, jätätte pienyrityksille todelliset työllisyystoimet tekemättä, kuten arvonlisäveron alarajan noston, jota me olemme esittäneet. Tässä on vain kyse siitä, että kuin Nottinghamin seriffi otatte köyhiltä ja annatte rikkaille.

Puhemies Maria Lohela: Ministeri Orpo, 1 minuutti.

14.41 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo:** Arvoisa puhemies! Tässä on kyse siitä, että teidän mielestänne maailma pelastuu sillä, että kaikki palkataan julkiselle sektorille ja kun kiristetään veroja, niin saadaan talous tasapainoon. (Välihuutoja vasemmalta) Tämä on pit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

kässä aikavälissä se, mikä on ollut teidän linjanne, mutta oikeasti tämä asia ei ratkea muuta kuin sillä, että me kannustamme yrittämään ja työtä tekemään. Tämä verotus on kokonaisuus, jossa pitää katsoa työn verotukseen liittyvät veronkevennykset, yrittämisen verotukseen liittyvät laajemmin tehdyt veronkevennykset, yhteisöveroon tehdyt osinkoveromuutokset, pääomaverotuksen muutokset, ja nyt sitten tämä. Nämä ovat kokonaisuus. Sen kokonaisuuden ydin on se, että me haluamme kannustaa yrittämään, ottamaan riskejä, työllistämään ja tekemään työtä. Tämä on ideologinen perusvalinta, joka on teillä tyystin eri kuin meillä hallituksessa.

14.42 **Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Voi tätä tahallisen väärinymmärtämisen taidetta! SDP:llä on selkeät omat vaihtoehtonsa pienen yrittäjän, keskisuuren yrittäjän tukemiseksi, mutta, puhemies, valtiovarainministeri Orpo, tässähän on nyt kysymys jatko-osasta tälle hallituksen ihan itse käsikirjoittamalle robinhood-tarinalle, jossa sankari ei suinkaan ole Robin Hood vaan valitettavasti Nottinghamin seriffi. Tämä on nyt jatko-osa sille, mikä ollaan nähty. Hallituksella on varaa keventää miljoonaperintöjen verotusta, hallituksella on varaa tukea kaikkein hyvätuloisimpia yrittäjiä, apteekkareita, yksityislääkäreitä, juristeja, samaan aikaan, kun hallitus kertoo Suomen työttömille, että rahaa ei ole, samaan aikaan, kun hallitus leikkaa vanhustenhoivasta ja kertoo, että rahaa ei kerta kaikkiaan ole. Näinä aikoina tämänkaltainen parisataa miljoonaa, mikä menee nyt näihin kahteen veronkevennykseen, on täysin käsittämätön arvovalinta, mutta se on hallituksen arvovalinta, (Puhemies koputtaa) ja myöntäkää se älkääkää (Puhemies: Aika!) muita syyllistäkö.

14.43 **Markku Rossi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kateudella ei tätä maailmaa kyllä rakenneta, ei Suomessa eikä muuallakaan. (Välihuutoja)

Arvoisa puhemies! Tuntuu kyllä, että vasemmiston käsitys yrittäjyydestä ja siellä syntyvästä tuloksesta on kovin outo: ikään kuin tilipäivänä tulee palkansaajalle ja meille kaikille tilipussi kotiin aina yhtä varmana. Kilpailukyky sopimuksella vahvistetaan suomalaisia yrittäjyyttä, ja yhteiskunta tulee verotuksen kautta myös vastaan, kun sitä tulosta on syntynyt, jotta yritys voi käyttää sitä rahaa oman yrityksensä pyörittämiseen, työllistämiseen ja toimintansa vahvistamiseen. Näinhän tämä mekanismi käytännössä kulkee. Eli tilipussi ei tule tilipäivänä, se tulee vain tekemällä, ja yhteiskunta on tältä osin valmis tukemaan myös verotuksen kautta. Se on kyllä oikeudenmukaista politiikkaa, koska pienyritykset ovat tällä hetkellä todella vaikeuksissa. Ja jos siellä on joku paremminkin pärjäävä, niin ei siitä kenenkään pitäisi olla kateellinen.

14.44 **Maria Tolppanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Arvoisa ministeri Orpo, sanoitte, että te uskotte, että tämä toisi työpaikkoja. Minä voin kertoa teille, että uskomukset eivät luo työpaikkoja. Työpaikkoja tulee pk-yrityksiin ja pienyrityksiin silloin, kun siellä tarvitaan työntekijöitä. Silloin sinne palkataan työntekijöitä. Olen itse ollut pienyrittäjänä ja tiedän sen, että siinä vaiheessa, jos yritykseen tarvitaan työntekijä, se palkataan, koska se on yritykselle etu. Jos tilanne olisi se, että kun helpotetaan tätä tilannetta, silloin palkataan työntekijöitä, niin nythän pitäisi esimerkiksi apteekkeissa, juristitoimistoissa ja lääkärifirmissä olla huomattavasti enemmän ihmisiä kuin nyt, koska heillä on kyllä jo nytkin varaa palkata sinne väkeä. Ja nyt jos saadaan joku 600 euroa vähennyksen kautta tätä huojennusta, mikä on sitten huomattavasti vähemmän cashina, niin minä voin kertoa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

teille, ministeri Orpo, että sillä rahalla ei voi palkata yhtään ainutta työntekijää. Minä toivoisin, että teillä olisi aikaa käydä vierailemassa viiden hengen yrityksissä ja kysyä sitä tilannetta sieltä, sitä, milloin he palkkaavat.

14.45 Eero Lehti kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Rinteen ajatuksen edelleen kehittämistä, että VVO:n osingonsaajat eli ammattiyhdistys pannaan myös verolle, ja sitten voidaan toteuttaa Li Anderssonin toive arvonlisäveron alarajan korottamisesta. Silloin me olemme kaikki tyytyväisiä.

14.45 Teuvo Hakkarainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! SDP rakastaa työttömyyttä, muutenhan se ei pysyisi jalustoillansa, se on rakennettu semmoiselle pohjalta. (Jukka Gustafsson: Ai näinkö nämä Pohjoismaat on rakennettu!) — Näin, SDP pysyy sillä pystyssä.

Mutta mitä tulee tähän perintöveroon, niin nyt täällä investoidaan paljon metsäteollisuuteen ja pitää saada puu liikkeelle. Lähtekö puu liikkeelle verottamalla? Ei varmasti. Nyt kun saadaan... (Eero Heinäluoma: Puu on liikkeellä!) — Puu ei lähde liikkeelle, minä olin Rajamäen juttusilla vähän aikaa sitten, ja hän oli huolissaan nimenomaan siitä, kun puu ei liiku. — Nyt se saadaan liikkumaan sillä tavalla, että perintöveroa kevennetään, elikkä verottaja ei tule siihen erottamaan ihmisiä työnteosta. Tämä on se fakta, ja sillä keinolla muun muassa kaupunkilaismaanomistajat, -metsänomistajat lähtevät myymään metsää, mutta verottamalla he eivät sitä tee.

14.47 Ville Niinistö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vihreät on myös yrittäjyysmyönteinen puolue, ja se, että hallitus etsii tapoja helpottaa yrittäjyyttä, on oikein, mutta sitten pitäisi kuunnella asiantuntijoita siitä, mikä on tehokas tapa tehdä sitä. Meidän omassa mallissamme me olemme hyväksyneet sen, että jonkinlainen yrittäjävähennys voitaisiin tehdä helpottamaan pienituloisten yrittäjien asemaa, mutta siihen laitettaisiin 50 000 euroon katto, että siihen tuloon saakka sen saa, jolloin se kohdentuu oikein, ja tästä valtion tuesta, verotuesta, säästettäisiin lähes puolet, joka voitaisiin sitten kohdentaa muihin tarkoituksiin. Asiantuntijat... (Ben Zyskowiczin välihuuto) — Kuunnelkaa, edustaja Zyskowicz, kerrankin, kun minä puhun.

Arvoisa puhemies! Asiantuntijat ovat yksimielisiä siitä, että verotuet, yritystuet ovat pääsääntöisesti tehottomia ja fiksumpaa yrittäjyyden edistämistä olisi madaltaa työllistämisen kynnystä. Eikö olisi fiksumpaa helpottaa ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän palkkaamista poistamalla vaikka sivutyökulut vuodeksi ja alentamalla pienituloisten työn verotusta sen sijaan, että tehdään verojärjestelmään koko ajan reikiä uusilla vähennyksillä? Se helpottaisi yrittäjyyttä, että työllistäminen on kannattavaa.

14.48 Hanna Sarkkinen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Näitä esitettyjä veromuutoksia voi arvioida kolmen eri näkökulman kautta: ensimmäinen on verokertymään tapahtuvat muutokset, toinen on oikeudenmukaisuus ja kolmas on työllisyys- ja kasvuvaikutukset. Ja nämä hallituksen esitykset perintöveron keventämisestä ja yrittäjävähennyksestä eivät ole näistä kolmesta näkökulmasta perusteltuja.

Ensinnäkin, verokertymä heikkenee, ja se aiheuttaa leikkauspainetta palveluihin ja tulonsiirtoihin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

Toiseksi, veronkevennykset kohdentuvat eniten ylimpiin tuloluokkiin, ja samalla köyhiltä leikataan, eikä tätä voi pitää oikeudenmukaisena yhteiskuntapolitiikkana.

Kolmanneksi, perintöveron kevennys ja yrittäjävähennys ei juuri lisää työllisyyttä tai kasvua, ja tämä on todettu itse hallituksen esityksessäänkin.

Olisi älykkäämpää kohdentaa nämä samat rahat mieluummin tukemaan pienyritysten työllistämistä. Nyt rahat menevät enimmäkseen suurille yrittäjille, ei niille paljon puhutuille parturi-kampaajille. Perintöveron keventäminen nykyisessä tiukassa taloustilanteessa ei ole kasvun näkökulmasta perusteltua, ja omaisuuden kasaantuminen... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

14.49 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kristillisdemokraatit ovat jo pitkään ajaneet tätä yrittäjävähennystä, ja olemme tyytyväisiä siitä, että se vihdoin saadaan aikaiseksi. Tässä on kysymys siitä, että erilaiset yritysmuodot saatetaan tasapuolisen kohtelun piiriin. Minkä ihmeen takia sellaiset hyvin käsityövaltaista työtä tekevät yrittäjät, kuten vaikkapa kampaajat tai erimerkiksi suutarit tai fysioterapeutit, eivät saisi saada vähän enemmän? Minkä ihmeen takia täällä vasen laita salista haluaa, että näitä ihmisiä, jotka tekevät valtavan pitkää työpäivää, todella fyysistä työtä, ei millään tavalla tässä tilanteessa voida saattaa verotuksellisesti samalle tasolle kuin osakeyhtiöitä? (Välihuutoja vasemmalta)

Mutta jottei menisi hallituksen kehumiseksi tai puolustamiseksi, niin olisin halunnut kysyä tästä kiinteistöveron alarajan nostamisesta: Eryityisesti maaseudulla on ongelma, että nämä verotusarvot ovat jo kauan sitten jääneet jälkeen siitä, mitä todellisuudessa tällä hetkellä näistä asunnoista maksetaan. Ja tämä on ongelma, koska kiinteistövero nousee koko ajan ja (Puhemies: Aika!) asuntojen verotusarvoista ei saa enää markkinoilla samaa arvoa.

14.50 **Antti Rinne sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Orpo, on hyvä lähtökohta se, että pieniä ja keskisuuria yrittäjiä autetaan kasvamaan ja laajentamaan toimintaansa, työllistämään. Olen vajaan 10 vuotta itse toiminut yrittäjänä ja tiedän kyllä sen arjen ongelmia ja haasteita, ja on hyvä, että sitä pelivaraa sinne löydetään.

Mutta kyllä meillä on tietenkin tämä työllisyys ykkösasia. Ja kun tuossa teidän oman lakiesityksenne esittelyteksteissä todetaan, että tämä ei tuota talouskasvua eikä tällä ole merkittäviä — jos ollenkaan — työllisyysvaikutuksia, niin eikö olisi järkevämpää käyttää tätä 123:a miljoonaa euroa, tai mikä se suuruusluokka on, nyt sitten esimerkiksi arvonnäköveroajan nostamiseen tai sitten 20 000 euron verovähennykseen niille ammatinharjoittajille, joita on 200 000 Suomessa. Jos heistä 10 prosenttia olisi valmis palkkaamaan sen verovähennyksen kautta ensimmäisen työkaverin, saataisiin 20 000 työpaikkaa lisää. Miittikää, arvoisa ministeri, tätä vaihtoehtoa.

14.51 **Antti Rantakangas kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen veropolitiikan linja on hyvä kokonaisuus. Täällä ministeri Orpo hyvin kuvasi sen. Liittyy työn verotuksen keventämiseen ja eläkeläisten verotuksen keventämiseen.

Sen sijaan tämä keskustelu on osoittanut, että SDP, vasemmistoliitto ja vihreät eivät halua noin 200 000:ta henkilöyritystä samaan asemaan, missä osakeyhtiöt ovat. Täällä on käynyt selväksi se, että te ette halua noin 200 000:ta yritystä ja yrittäjää samaan asemaan. Ja tämä merkitsee laajasti ottaen noin miljoonaa ihmistä. Te haluatte korkeamman verotuksen näille henkilöyrittäjille, jotka pitävät Suomea monella tavalla pystyssä. Hallituksen ve-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

ropolitiikan linja on tässä mielessä oikeudenmukainen. Se tuo tasa-arvoa. Se paikkaa sitä viime kaudella tehtyä veropolitiikan linjaa, täydentää sitä. Yhteisöveron alennuksen jälkeen henkilörytykset jäivät huonompaan asemaan. Tässä mielessä on surullista, että te nostatte tässä muutamia ammattiryhmiä, kuten apteekkarit, niin kuin tikun nokkaan. He tekevät tärkeää työtä omassa sektorissaan, eikä pitäisi halveerata täällä salissa, parlamentissa, heidän tekemäänsä työtä (Välihuutoja) eikä myöskään muita, jotka tekevät tätä tärkeää työtä.

14.52 **Li Andersson vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täytyy sanoa, että minä olen hämmentynyt tästä keskustelusta. Toivoisi, että edes valtiovarainministeri vastaisi asiallisesti esitettyyn kritiikkiin sen sijaan, että tässä tuodaan esille omia ennakkoluuloja vasemmiston politiikkaan liittyen. Ongelma tässä siis on se, että olette käyttämässä yli 120 miljoonaa euroa tavalla, jolla ei teidän oman esityksennekään mukaan saada toivottuja kasvu- ja työllisyysvaikutuksia ja josta ylivoimaisesti suurin hyöty menee kaikista varakkaimmille ammatinharjoittajille ja henkilörytityille.

Kyllä, edustaja Essayah, mekin olemme huolissamme pienituloisista parturi-kampaajista ja suutareista, mutta he eivät tästä esityksestä hyödy. (Oikealta: Hyötyvät!) Se on se keskeisin ongelma tässä. (Välihuutoja)

14.53 **Ville Niinistö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vihreiden mallissa yrittäjyysvähennys meni juuri niille, joilla on pienet tulot ja joille merkitsee se parisataa euroakin enemmän, mutta sitten siinä olisi raja niin, että se ei hyödyttäisi näitä hyvin suuria henkilörytityjä aivan kohtuuttoman paljon. Puhutaan jopa tuhansista euroista, mitä he hyötyvät, ja ei ole kansantaloudellisia perusteita laittaa sellaisia rahamääriä sinne.

Ja tosiaan jos mietitään verojärjestelmää kokonaisuudessaan, niin meidän verotusasiantuntijat, jotka pohtivat, miten yrittäjyys ja työllistäminen olisi Suomessa kannattavaa, yleensä — lähes kaikki — toivovat selkeämpää, yksinkertaisempaa verojärjestelmää, jossa perusveroprosenttia, työllistämisen veroprosenttia, voitaisiin laittaa silloin alas. Nyt tehdään koko ajan uusilla vähennyksillä reikiä sinne ja tänne. Osinkoverotuksessakin on aivan kohtuuton normituottoprosentti, joka alentaa siellä verottomana saatavaa osinkoa niin, että järjestelmässä on erilaisia aukkoja, joilla voi pelata. Reilu järjestelmä olisi se, että kaikki yrittäjyyden muodot olisivat kannattavia ja työllistäminen olisi aina kannattavaa ilman, että tehdään aina joka järjestelmään uusia porsaanreikiä, jotka maksavat valtiolle ja ovat tehottomia.

14.54 **Eero Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllähän tätä tulonjakovaikutusta on pakko kritikoida, kun siis tämän yrittäjävähennyksen, joka sanana on erittäin myönteinen, hyötyjät ovat ne kaikkein suurituloisimmat yrittäjät. (Välihuutoja) Ei kysymys ole siitä, arvostetaanko apteekkaria. Totta kai arvostetaan, hän tekee erittäin tärkeätä, tähdellistä työtä. Mutta kyllä kai nyt jokainen ymmärtää, että kun suurituloisin apteekkari saa 25 000 euron veroedun — 25 000 euroa, keskimäärin 5 600 — niin ei sillä yhtään työpaikkaa synny, niin kuin hallituksen omakin esitys kertoo tämän heikkouden. Ja samaan aikaan, arvoisa hallitus, kun te annatte näitä tuhansien eurojen etuja niille, jotka ovat erittäin varakkaita, te leikkaatte muun muassa sotaveteraanien rintamamieslisää.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

14.55 **Olavi Ala-Nissilä kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todellakin tässä on kysymys myöskin oikeudenmukaisuudesta, sillä kun viime vaalikaudella annettiin asianajajille, apteekkareille, jotka ovat partnereina osakeyhtiöissä, niin nyt me annamme myöskin henkilöyhtiöille ja toiminimille kannustimen yrittää ja myöskin kasvaa. Se on minusta tärkeä asia.

Myöskin on niin, että työ muuttuu koko ajan. Entistä enemmän tehdään yrittäjänä töitä. Minusta osuu tähän aikaan erittäin hyvin tämä yrittäjävähennys, niin että myöskin voidaan yrittäjänä ottaa se tuoli parturina käyttöön ja tehdä yrittäjänä työtä, ansaita toimeentuloa ja kasvattaa kansantuloa. Minusta, sosialidemokraatit, kun te viime kaudella vain kiristitte veroja, tuli 100 000 työtöntä, sillä linjalla ei voi jatkaa.

14.56 **Ritva Elomaa ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt, kun on kuunnellut näitä keskusteluja, tulee mieleen ensimmäiseksi, että kaikki oppositiopuolueet eivät halua uusia työpaikkoja Suomeen. (Välihuutoja) Suomessa valtaosa yrityksistä on pieniä, pikkuruisia, siis pieniä yrityksiä, ja niihin on panostettava. Sieltä tulevat ne uudet työpaikat. Viime hallituskaudella yhteisöveron alentamisella tähdättiin suurien firmojen tukeen. Oppositio, te olitte siellä silloin, suurin osa teistä. Silloin tuettiin siis suuria, ja nyt hallitus tukee pieniä ja keskisuuria yrittäjiä maksuperusteisella alvin huojennuksella sekä yrittäjävähennyksellä. Se on hyvä alku taloutemme elvyttämiseen.

Suuria työpaikkoja, missä on paljon porukkaa hommissa, ei paljoa ole. Kiitos Turun telakalle, se oli huippusaavutus. Sieltä tulee pilvin pimein näitä tilauksia.

Valtiovarainministeri Orpo: tulevatko yrittäjävähennys, maksuperusteinen alvin huojennus, perintö- ja lahjaverolakiesitys pienten ja keskisuurten yritysten hyväksi vai haitaksi?

14.57 **Ben Zyskowicz kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kaiken taloudellisen hyvinvoinnin perusta on työnteko ja yrittäjäyys. Sen vuoksi kokoomus tekee politiikkaa, jolla tuetaan työntekoa ja yrittäjäyden edellytyksiä. Työntekoa edellytyksiä on tällä hallituskaudella tuettu muun muassa keventämällä ansiotulojen verotusta. Edelleen kannustinloukkuja on tarkoitus purkaa ja myös työttömyysturvaa muuttaa aktivoivampaan suuntaan. Yrittäjäyttä tällä vaalikaudella edistetään muun muassa paikallista sopimista edistämällä, muun muassa muuttamalla arvonlisävero maksuperusteiseksi ja myös tällä yrittäjäyysvähennyksellä, jolla halutaan kannustaa yrittäjäyttä. Kun kaiken taloudellisen hyvinvoinnin lähtökohtana on työnteko ja yrittäjäyys, niin työntekoa ja yrittäjäyttä pitää kannustaa.

Täällä on puhuttu uskon merkityksestä. Sanon, että ilman tulevaisuudenuskoa yrittäjät eivät palkkaa yhtään työntekijää.

Puhemies Maria Lohela: Yksi puheenvuoro ennen ministerin puheenvuoroa. — Edustaja Harakka.

14.58 **Timo Harakka sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On surullista, että kun asian osalta ollaan heikoilla, alkaa nimittely. Älkää, ministeri Orpo, omaksuko edeltäjänne ministeri Stubbin tapoja. (Eero Heinäluoma: Huonoja tapoja!) Olen 30 vuotta ollut pienyrittäjä, tiedän työllistymisen kynnyksen, ja kun puhutaan verotuksesta, 200 000 pie-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

nintä yrittäjää ovat niin pienituloisia, että he maksavat pienempää ansiotuloveroa kuin on tämä osakeyhtiön verotus.

120 miljoonaa euroa, ministeri Orpo, sehän on iso raha. Tehdään yhteistyötä sen eteen, että ne suunnataan aidosti tarvitseville pienyrittäjille, vihdoinkin juuri näille paljon mainostetuille parturi-kampaajille, suutareille, fysioterapeuteille. Ei tuhata niitä rahoja ihmisille, jotka eivät sitä tarvitse. Tehdään yhdessä pienyrittäjyyttä tukevia toimia. (Jukka Gustafsson: Tähän käteen kannattaisi tarttua!)

Puhemies Maria Lohela: Ministeri Orpo, 3 minuuttia.

14.59 Valtiovarainministeri Petteri Orpo: Arvoisa puhemies! Viimeisessä puheenvuorossa kuitenkin mielestäni annettiin arvo sille, että tehdään yrittäjävähennys, mutta se ongelma on sitten siellä yläpäässä.

Ensinnäkin, jos meillä olisi tällainen raja siellä, niin se olisi taas keinotekoinen, se olisi yhden kasvun este. Sitten tullaan taas siihen ajattelutavan eroon: Että on siis hyvä jo huomata, että vasemmallakin tänä päivänä puhutaan yrittäjyyden puolesta, (Eduskunnasta: Totta kai!) mutta vielä pitää kestää se, että yrittäjä myöskin menestyy ja kasvattaa yritystään, koska vain sellainen yritys, joka kasvaa ja menestyy, voi palkata uusia työntekijöitä, tehdä investointeja, laajentaa liiketoimintaa. Tämä liittyy siihen, että tarvitaan sitä tulevaisuudenuskkoa, joka liittyy siihen, että hallitus on näillä esityksillään — joita on lukuisia nyt, joilla me parannamme yrittäjän asemaa ja yrittämisen edellytyksiä — luomassa tulevaisuudenuskkoa yrittäjille ja niille ihmisille, jotka harkitsevat yrittäjäksi ryhtymistä.

Edustaja Zyskowicz luutteli hyvin näitä asioita, jotka liittyvät kokonaisuutena yrittämiseen ja sen kannusteisiin: Maksuperusteinen arvonlisävero. Työn verotuksen keventäminen on erittäin merkittävä, ja nimenomaan niille kaikkein pienimmille yrityksille, joissa todellakin työn verotuksen kautta se ansio sieltä yrittämistoiminnasta otetaan. Kilpailukyky-sopimus oli merkittävä yritystoiminnan näkökulmasta. Meillä on lainsäädäntöuudistuksia, joilla työntekijän palkkaamista helpotetaan. Kotitalousvähennystä parannetaan. Me teemme tällä hetkellä lukuisia toimia yrittämisen edellytysten parantamiseksi, ja tämä kokonaisuus on se, jota voimallisesti puolustan.

Itsekin olen sillä kannalla, että verotuksen hyvä lähtökohta on laaja veropohja ja matalat kannat. Mutta on perusteltua tehdä täsmätoimia, joilla tuetaan yhteiskunnan kannalta kaikkein oleellisimpia asioita, ja tällä kertaa se on pk-yrittäjyys, pienet ja keskisuuret yritykset, heidän toimintansa kannustaminen, tukeminen, riskinottoon kannustaminen, jotta ne yritykset menestyvät, jotta ne voivat palkata uusia työntekijöitä, jotta Suomi voi säilyä pohjoismaisena hyvinvointiyhteiskuntana.

15.02 Sanna Marin sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me olemme kuulleet tässä salissa hallituksen suulla monta kertaa perusteltavan pienituloisiin kohdistuvia leikkauksia sillä, että tämä taloustilanne on kerta kaikkiaan niin vakava ja vaikea, että nyt täytyy leikata ja kaikkiin tarvitsee sattua. Onkin aivan hämmäntävää, että tässä tilanteessa, jossa talous on vakavalla tolalla ja näemme, että se ei kauheasti ole valitettavasti parantamassa, ja pienituloisilta pitää leikata, yhtäkkiä löytyy 123 miljoonaa jaettavaksi suurituloisille yrityksille. Erityisen hämmäntävänä tästä tekee se, että näiden lakien taustalla ei ole sellaisia odotuksia, että se lisäisi työllisyyttä, se lisäisi kasvua ja se toisi talouteen sitä hyvää, jota voisimme myöhemmin sitten käyttää. Eli kyse on puhtaasti annettavasta lahjasta,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

ja nämä vaikutukset, mihin täällä ollaan viitattu, näyttävät perustuvan todella vain hallituspuolueiden (Puhemies koputtaa) uskomuksiin. Vastuullinen taloudenpito on muuta kuin uskomuksia.

15.03 Mikko Alatalo kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ihan oikein tuossa edustaja Pakkanen siteerasi Anssi Kelaa, eli juuri niitä muurareita ja suutareita tässä nyt autetaan. Toki siellä on niitä lääkäreitäkin, mutta noin 80 prosentilla verotettavaa voittoa tuottavista elinkeinonharjoittajista vuotuinen tulos oli alle 30 000, ja juuri näitä ihmisiä täytyy auttaa. Itselläni on osakeyhtiö, mutta ymmärrän sen, että kaikki eivät välttämättä halua osakeyhtiötä perustaa vaan jotkut haluavat henkilöyrittäjinä toimia. Näitä ihmisiä meidän on autettava. Toki myös tuo alviasiata — vasta sitten maksetaan alvi, kun raha on tullut firmaan — auttaa. Toivon mukaan ne 150 000 yksinyrittäjää pystyvät nyt ottamaan myös työntekijän — toki sitä varten täytyy myös muita kynnyksiä helpottaa. Ja toivon, että tämä auttaa myös työttömiä, että he uskaltaisivat lähteä yrittämään oman ammattinsa myötä.

15.04 Outi Alanko-Kahiluoto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täytyy todellakin ihmetellä sitä, että kun hallitus omassa lakiesityksessään toteaa, että sen tarkoituksena on kannustaa yrittäjyyteen, niin sitten samalla kuitenkin todetaan perustelutekstissä, että tämä lakiesitys hyödyttää kaikkein eniten suurituloisia, varakkaita yrittäjiä ja kasvattaa tuloeroja.

Täällä sanotaan, että "tuloerojen kasvu aiheutuu siitä, että muutosten verotusta keventävät vaikutukset kohdistuvat euromääräisesti tarkastellen voimakkaammin harvalukuisiin suurituloisiin yrityksiin ja niiden omistajiin kuin runsaslukuisiin pienituloisiin yrityksiin ja niiden omistajiin". Tämä on jälleen hallitukselta selkeä arvovalinta, semminkin kun hallitus samaan aikaan itse myöntää, että nämä mainitut työllisyysvaikutukset ja talousvaikutukset ovat täysin ilmassa. Hallitus itse toteaa, (Puhemies koputtaa) että mitään uskoa siihen ei ole, (Puhemies: Aika on täynnä!) että työllisyys lisääntyisi.

15.05 Sami Savio ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten täällä on tänään todettukin, yrittäjävähennys lisää yrittämisen ja työllistämisen kannusteita ja helpottaa osaltaan yrittäjäksi ryhtymistä ja on osa hallituksen toimenpideohjelmaa yrittäjyyden edellytysten helpottamiseksi ja kohentamiseksi.

Vaikka yrittäjävähennyistä on täällä tänään kovasti kritisoitu vasemmisto-oppositiosta käsin, niin se voi kuitenkin vaikuttaa ratkaisevasti niissä tapauksissa, joissa henkilö empii yrittäjäksi ryhtymistä tai pohtii yrityksen lopettamista siitä saatavan tulon jäädessä suhteellisen niukaksi. Sekin tulee ottaa huomioon.

Tässä esityksessä korjataan toisaalta epäsuhtaa osakeyhtiöiden verotukseen nähden, mikä on aivan oikein.

Arvoisa puhemies! Toimivassa markkinataloudessa tämänkin veronalennuksen tulisi osaltaan siirtyä myös hintoihin ja nostaa kysyntää ja siten työllisyyttä. En ota siihen kantaa, onko Suomi toimiva markkinatalous, mutta sitä kohti meidän tulee joka tapauksessa pyrkiä. (Naurua)

15.06 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä keskustelussa ei ole kyse siitä, halutaanko täällä kannustaa yrittäjyyteen vai ei. Tässä keskustelussa on kyse siitä, ketkä tätä kannustinta eniten tarvitsevat. Kun täällä hallituspuolueet koko ajan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

toistavat suutareita ja räätäleitä ja juuri näitä pienyrityksiä, niin itse asiassa tässä hallituksen omassa esityksessä todetaan, että juuri näiden yrittäjien keskuudessa tällä vähennyksellä ei ole käytännössä mitään vaikutusta. Kyllä kaikki työ on tärkeää, niin apteekkarien tekemä työ kuin suutareiden ja räätäleiden tekemä työ, mutta minkä takia sitten, jos kaikki työ on yhtä tärkeää, te hellitte apteekkareita 5 600 euron verovähennyksellä joka vuosi, (Leena Meri: 5 700!) suurituloisimpia apteekkareita 25 000 euron vähennyksellä, kun sitten suutareille, räätäleille ja kampaajille jätätte vain rippeet ja todelliset kannustimet (Puhemies koputtaa) työllisyyteen tekemättä?

15.07 Esko Kiviranta kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi on varmaankin Euroopan osakeyhtiövaltaisim maa, mutta puolet yrittäjistä toimii muussa yritysmuodossa. Yrittäjävähennyksen tarkoituksena on tuloverotuksen keinoin kannustaa työn tekemiseen omalla yrittäjäriskillä muussa kuin osakeyhtiömuodossa. Yrittäjävähennys on perusteltu toimenpide osana hallituksen laajempaa toimenpidekokonaisuutta, jolla pyritään edistämään itsensä työllistämistä ja yrittäjyyden alkutaipaletta. Yrittäjävähennys on myös oikeudenmukainen toimenpide siinä mielessä, että yrittäjän työ- ja sosiaali oikeudellinen asema on heikompi kuin työsuhteessa toimivien asema.

Sitten kun täällä on niin voimakkaasti noussut esille tämä apteekkarien asema, niin kuten edustaja Harakkakin varsin hyvin tietää, käytännössä katsoen kaikilla apteekkareilla ei ole muuta kuin varsinaista apteekkiliiketoimintaa varten osakeyhtiö, joten kyllä he ovat hyödyntäneet myös näitä sosialidemokraattien suosimia yhteisöveron ja varakkaimpien (Puhemies koputtaa) osinkojen saajien helpotuksia.

15.08 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Niin, siis vielä täytyy toistaa tämä tärkein tieto eli se, että puolet tämän vähennyksen saajista ansaitsee alle 10 000 euroa vuodessa. Se on niin pieni tulo, että siitä veroa ei makseta edes sen vertaa, mikä on tässä paljon kohutussa osakeyhtiöverotuksessa, jota edellisellä hallituskaudella laskettiin ja jota käsittääkseni tämä hallitus ei ole nostamassa. Voi olla, että niitä Turun telakan tilauksia ei olisi tullut.

Eli tämä perusasia pitää muistaa, että tämä toimenpide kohdistuu ja nämä rahat, 75 miljoonaa, valuvat aivan toisille ihmisille kuin joita haluamme auttaa. Tehdään yhdessä pienituloisille yrittäjille apu- ja kannustinpaketti. Pienten yrittäjien asia on sydäntämme lähellä.

15.09 Eero Lehti kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Henkilöyhtiössä tuloksen muodostuminen on progressiivista, koska siitä verotetaan henkilöverolain mukaan, eli se on aika jyrkkää, jos ajatellaan apteekkaria, joka joutuu tuloksen kautta tekemään lisää käyttöpääomaa. Suosittelisin valtiovarainministeriä — joita täällä taisi olla kaksi kappaletta — koemielessä tekemään tuloslaskelman ja taseen apteekista, ja jos siellä halutaan palkkaa lisää, niin kyllä siellä pääomaa tarvitaan lisää. Partureiden ja kampaajien kohdalla, miksei suutareiden kohdalla, tarvitaan jonkin verran laitehankintoja — ihan samalla lailla siellä pitää tulosta tehdä, jotta se investointi voidaan tehdä. Jos taloustieteessä sanotaan "ei merkittävästi", ei se tarkoita sitä, että ei ollenkaan. Yhdellä operaatiolla ei koko maailmaa ratkaista. Li Andersson kerran kysyi jossain televisio-ohjelmassa, mikä se yksittäinen asia olisi. Ei sellaista yksittäistä asiaa ole, joka tämän yritys kentän etuja loisi niin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

paljon paremmiksi, että ryhdyttäisiin merkittävässä määrin nykyistä (Puhemies koputtaa) enemmän... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

15.10 Ville Vähämäki ps (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Kyllä tässä edustaja Lehti toi sen olennaisen asian esiin, eli tällä halutaan vahvistaa olemassa olevia taseita, sillä ei niitä työllisyysvaikutuksia voi tullakaan, koska taseet ovat niin heikkoja. Lisäksi tällä kanavoidaan myöskin maatalouteen 20 miljoonaa ja metsätalouteen 15 miljoonaa — tulevat kyllä käyttöön siellä. (Eero Heinäluoma: No, tulihan se sieltä!)

Täytyy vielä sanoa se, että jos taseet ovat heikkoja, niin niitä täytyy jollakin tavalla vahvistaa, muuten nämä yhtiöt kaatuvat ja liiketoiminta loppuu. Tämä on tämän hallituksen esityksen pääidea.

15.11 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on hyödyllinen ja tarpeellinen keskustelu. On kuitenkin syytä sanoa, että jos tavoitteena on, että työllisyyttä lisätään sillä, että palkkasuhteessa olevat henkilöt lähtevät tämän 5 prosentin verovähennyksen takia yrittäjiksi, niin ei siinä mitään työllisyyden lisääntymistä tapahdu. (Eero Lehden välihuuto) Jos ihminen ensin on palkkasuhteessa ja sitten saadakseen tämän 5 prosentin vähennyksen lähtee yrittäjäksi, niin se työllisten lukumäärä on kai sama, tehdään se sitten palkkasuhteessa tai työsuhteessa. (Ari Jalosen välihuuto) Ja tästähän meidän veroprofessorit ovat jo varoittaneet. Keskustankin kannattaisi kuunnella omia asiantuntijoitaan, niin kuin professori Niskakannasta, kun hän sanoo, että tällä on kyseenalaisia vaikutuksia juuri niiden kannalta, joille sitten nämä kaikki verot jäävät. Eli se tavallinen palkansaaja ja eläkeläinen maksaa ne veronsa, koska hänellä ei mitään erityisiä vähennyksiä ole.

Pidän päivänselvänä, että tällä esityksellä ei tule olemaan todellisia työllisyysvaikutuksia, ja tässä yhdyin hallituksen lakiesityksen perusteluihin.

15.12 Katri Kulmuni kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täällä on kysytty tämän esityksen arvovalinnasta, ja kyllä minusta tämä on iso arvovalinta sen suhteen, että me haluamme tuoda tasa-arvoa niille yrittäjille, jotka edellinen hallitus jätti yhteisöveron alentamisella niistä veronkevennyksistä ulos. Kuitenkin erittäin suuri osa näistä yrittäjistä, itse asiassa suurin osa, joita nämä yrittäjävähennykset koskevat, on niitä pieniä yrityksiä. 77 prosentilla verotettavaa voittoa tuottavista elinkeinonharjoittajista vuotuinen tulos on alle 30 000, ja tämä luku on 79 prosenttia henkilöyhtiöstä. (Välihuuto vasemmalta) On erittäin harmillista, että tällä lailla halutaan laittaa opposition suunnalta yrittäjiä eriarvoiseen asemaan. Tämä hallitus haluaa parantaa suomalaista työllisyyttä ja parantaa pk-yrittäjien asemaa. On ikävää kyllä tällaista kateuskeskustelua kuulla oppositiolta.

15.13 Laura Huhtasaari ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Kulmunille tarkoista luvuista.

Täällä on paljon puhuttu nyt näistä apteekkareista, ja yrittäjävähennys tuo apteekkarille keskimäärin 5 700 euroa, mutta samalla lääkesäästöt vievät keskimäärin 27 000 euroa. Että ainahan asioita tehdään kokonaisuutena. Ja on hyvä, että demarit ovat oppositiossa, ja (Maria Tolppanen: Miten se niin vaikuttaa?) demarit voisivat kuunnella joskus omiakin suurmiehiään, esimerkiksi Ahtisaarta, hän on ottanut kantaa siihen, että demarit ovat romuttamassa hyvinvointivaltiota. Tämä yrittäjävähennys asettaa erilaiset yhtiömuodot verotuk-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

sessä enemmän samalle viivalle. Vaikka kevennys ei ole suuri, niin se signaali on erittäin tärkeä.

Ja mitä tulee näihin perintöveroihin, niin niistä on niin moneen kertaan verot maksettu, että tämä esitys on ainoastaan kohtuullinen ja hyvä.

15.14 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täällä mentiin tärkeään asiaan, hyvinvointiyhteiskuntaan, sen säilyttämiseen, ja haluaisin kyllä ihmetellä hieman, kuinka perussuomalaiset katsovat sellaisia arvovalintoja, joita tulonjaollisesti tässä nyt ollaan tekemässä, eli rahaa riittää rikkaiden (Eduskunnasta: Höpö höpö!) veronkevennyksiin kautta koko verolinjan, ja samaan aikaan heikennetään palveluita, (Oikealta: Sama linja jatkuu, että vuorokaudessa on 25 tuntia!) leikataan rintamalisien indeksejä, samaan aikaan heikennetään vanhusten palveluja. Tämä on aivan järkyttävää kehitystä, nimenomaan tämän hyvinvointiyhteiskunnan rakentamisen kannalta. Luulisi nyt, että perussuomalaiset olisivat samaa mieltä kuin itse olivat ennen vaaleja näistä arvovalinnoista, mutta tänään tämä hyödyllinen keskustelu on nyt näyttänyt, missä mennään.

Se, mikä tässä on se iso huoli, on ne työpaikat, ja kyllä tässä on suurennuslasin kanssa etsitty niitä vaikutuksia, joita tällä olisi työllisyyteen. Niitä ei täältä löydy, ja virkamiehen vastaus on, että tänne on kirjattu ne, jotka luotettavasti voidaan kirjata — niin, eipä löydy.

15.15 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sosialidemokraateille vastaisin tästä rintamalisäasiasta. Se on vuotuinen, sen määrä on 5 euroa — vähättelemättä tätä 5:täkään euroa — mutta ne kotiin vietävät palvelut, joihin hallitus nyt panostaa, ovat tuhansia euroja.

15.16 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllä tässä yrittäjävähennyksessä on kyse ennen kaikkea siitä, että saatetaan nämä erilaiset yritysmuodot tasapuolisen kohtelun kohteeksi. Todella minä ihmettelen sitä, miksi nämä käsityövaltaiset yrittäjät, juuri nämä kampaajat ja fysioterapeutit, suutarit, räätälit, mitä täällä on tuotu esille, ovat vasemmiston vihan kohteena. Täytyy huomioida, että näissä yrityksissä arvonlisävero on monta kertaa ikään kuin lisävero sen tähden, että käsityövaltaisilla yrittäjillä ei ole juurikaan mahdollisuuksia vähentää alvia. Nyt te olette sitä mieltä, että näitten vero-kohteluakaan ei tulisi saattaa samalle tasolle. Minusta se on käsittämätöntä.

Mutta kun viime puheenvuorossa lähestulkoon kiihdyin jo tästä asiasta, niin menivät sanat sekaisin, kun piti moittia hallitusta tästä kiinteistöveron alarajan muuttamisesta. Eli maaseudulla (Hälinää) nämä verotusarvot nousevat vanhoilla rakennuksilla ja sitten niiden myyntiarvot laskevat. Tämä on iso ongelma, ja toivoisin, että valtiovarainministeriö ottaisi tähän nyt kantaa, että mitä tälle voidaan tehdä.

15.17 Jari Leppä kesk (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Täällä muutamassa SDP:n puheenvuorossa on haluttu rohkaista yrittäjiä. Kuinkahan rohkaistuneita yrittäjät ovat, kun ovat kuunnelleet teidän puheenvuorojanne? (Eduskunnasta: Niinpä!) Epäilen, että eivät lainkaan rohkaistuneita, päinvastoin. Sen sijaan viimeinen barometri kertoo siitä, että hallituksen kokonaisuutena tekemiin ratkaisuihin, joihin tämäkin paketti kuuluu, jota tänään on esitelty, yrittäjät ovat erittäin rohkaistuneita: haluavat investoida, kehittää toimintaansa, ja nyt tähän päälle kun tulee vielä sukupolvenvaihdosten helpottamiset ja tämä yrittäjävähennys, niin se entisestään vain kiihdyttää kehittämistyötä ja uusia investointeja.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

Ja hyvä SDP, siitä niitä työpaikkoja muuten sitten syntyy, joilla myös rahoitetaan sitä meidän hyvinvointivaltiotamme ja kaikkia niitä hyviä asioita, joita me täällä jokainen kannattamme lämpimästi. Jostakin niiden rahojen pitää tulla, ja tästä ne tulevat.

15.18 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jälleen kerran mentiin tähän kysymykseen työllisyydestä, ja minä toistan ne kysymykset, mitä SDP tänään, tässä ja nyt on esittänyt. Miten ihmeessä meillä on varaa tehdä tällaisia hyväosaisia suosivia veronkevennyksiä — niin tämä niin sanottu yrittäjävähennys kuin esimerkiksi miljoonaperintöjen verotuksen keventäminen — samaan aikaan kun kaikki lähdeaineisto kertoo, että niiden ei arvioida tuovan työpaikkoja, luovan sitä kasvua ja työllisyyttä? Sellaisia vaikutuksia ei ole eikä todistettu. Ministeri Orpo, ainakin teinä minä olisin kovin huolissani tästä, koska itse sanoitte aiemmin, että mikäli työpaikkoja ei synny, niin joudutte taas kerran lisäleikkaamaan tulevana kesänä. Siksipä on täysin oikeutettua, että me olemme nostaneet tämän kysymyksen kahdesta näkökulmasta: siitä, edistääkö tämä työllisyyttä, ja toisaalta siitä, edistääkö tämä oikeudenmukaista tulonjakoa. Ja kyllä minä luulen, että aika moni suomalainen ihmettelee sitä, kuinka rahaa ei riitä (Puhemies koputtaa) lapsiperheille, ei riitä eläkkeensaajille, ei työttömille (Puhemies: Aika on täynnä!) mutta tähän kyllä riittää.

15.19 Timo Kalli kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Me käymme keskustelua siitä, mistä tässä on kysymys. Tässä on kysymys siitä, että tällä budjettiesityksellä, joka täällä on käsittelyssä, saataisiin ne verotulot, jotka tämä pitää sisällään. Jotta nämä henkilöyrittäjät, joita on hiukan vajaat 200 000, pystytään pitämään vireessä ja heidän uskonsa pystytään pitämään lujana, että he jatkossakin työllistävät ja tuovat tämän verotulon, minkä jälkeen se vahvistaa hyvinvointiyhteiskuntaa ja tätä tulopohjaa — eli ei ole ollenkaan varmaa, että nämä yrittäjät kaikki toimivat, ellei tehdä joitain muutoksia — on tämä muutos, joka vahvistaa sitä uskoa ja luottamusta ja ennustettavuutta, että heidän kannattaa jatkaa ja että me turvaamme (Puhemies koputtaa) tämän veropohjan.

15.20 Lasse Hautala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Lokakuu on perinteisesti yrittäjän kuukausi, ja eri kunnissa ja kaupungeissa pidetään yrittäjäjuhlia. Viime viikolla Vaasassa pidettiin valtakunnallinen yrittäjäjuhla, ja senkin terveiset olivat hallituksen yrittäjäystävällisyydestä kiittäviä. Uskon niin, että jokaisessa kunnassa juhlapuheissa tullaan muun muassa tätä yrittäjävähennystä kiittämään.

Edellinen hallitus toteutti yhteisöveron alennuksen. Ministeri Orpo sanoi, että yhteisöverotulot eivät alentuneet, mutta olennaista on se, että se ei kuitenkaan lisännyt investointihalukkuutta. (Eero Heinäluoma: Sillä se perusteltiin!) Nyt tällä menettelyllä tasataan eri yritysmuotojen välisiä eroja.

Eilen täällä keskusteltiin maa- ja metsätalouden kannattavuudesta, ja maatalouden osalta tosiaan tulee 20 miljoonan hyöty ja metsätaloussektorille 35 miljoonan, joka tukee myös kaupunkilaismetsänomistajien metsätaloustoimintaa.

15.21 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pidän tätä esitystä maksuperusteisesta alvista hyvänä, koska minä uskon, että se aidosti hyödyttää myöskin pienituloisia yrittäjiä. Sen lisäksi vasemmistoliitto kannattaa arvonlisäveron alarajan nostoa, myöskin huojennuksen alarajan nostoa, ja me olemme esittäneet, että alennettuja alvi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

kantojakin voidaan alentaa määräaikaisesti. Eli kyllä näitä esityksiä pienituloisten yrittäjien aseman parantamiseksi on tehty myöskin vasemmistoliitossa.

Mitä tulee tähän esitykseen, niin haluan taas kerran siteerata hallituksen omaa esittelytekstiä. Se kiteyttää aivan täydellisesti niitä ongelmia, jotka tähän yrittäjävähennykseen sisältyvät: "Ehdotetulla vähennyksellä ei arvioida olevan merkittäviä yritystoimintaa kasvattavia tai yrittäjyyttä lisääviä vaikutuksia. Ehdotetusta vähennyksestä hyötyisivät euromääräisesti eniten harvalukuiset suurituloiset yritykset." (Eero Heinäluoma: Aika murskaavaa!) Eli, edustajat Essayah ja Kulmuni, kyse on euromääräisistä hyödyistä, ja ne eivät tule suutareille ja pienituloisille parturi-kampaajille vaan kaikista varakkaimmille (Puhemies koputtaa) yksinyrittäjille

15.22 Jukka Kopra kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kun kuuntelee näitä salin vasemman laidan puheita, voi vetää johtopäätöksen, että te itse asiassa haluatte lisätä verotuksen progressiota ja panna yrittäjät maksumiehiksi. (Eero Heinäluoman välihuuto) Ei hätää — jos menestyt yrittäjänä, Antti Lindtman keksii rahoillesi käyttöä. Kun muistellaan viime vaalikautta, hallitus toteutti tämän yhteisöveron alennuksen. Ei siihen silloin kovin moni uskonut. Muistaakseni taisi olla valtiovarainministeri Jutta Urpilainen, joka kuitenkin uskoi, että yhteisöveron alennus saattaisi toimia. Hän toimi rohkeasti. SDP ei uskonut, antoi hänelle potkut. Kuten nyt nähdään, yhteisöverokertymä on kasvanut.

Vasemmalla laidalla on aikoinaan ollut kyllä suuria ajattelijoita, on muun muassa Terho Pursiainen, joka aikoinaan kirjoitti kuninkaan aarteesta. Hän totesi tämän Lafferin käyrän paikkansapitävyyden, eli kun lasketaan verotasoa, itse asiassa verokertymä nousee dynaamisten vaikutusten seurauksena. Miksi te olette lopettaneet ajattelun siellä, miksi te ette usko näihin vasemmistoajattelijoihin, joita teillä kuitenkin (Li Andersson: Hallituksen oman esityksen mukaan dynaamisia vaikutuksia ei ole!) on ollut historian aikana aika lailla?

15.23 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensimmäisen kerran eduskuntaurani aikana tulee semmoinen tunne, että onkohan täällä hallitukselle ja oppositiolle jaettu eri esitykset, (Eero Heinäluoma: Ilmeisesti! — Pia Viitanen: Todennäköisesti!) kun täällä hallituspuolueet puhuvat siitä, kuinka tämä tuo lisää työpaikkoja, kannustaa kasvuun ja kannustaa yrittäjyyteen. Olen moneen kertaan selannut tämän kokoomuksen ministeri Petteri Orpon tekemän esityksen, josta ei näille puheille katetta löydy: tämä ei kannusta suutareita, räätäleitä, kampaajia kasvuun. Tästä suurin hyöty menee kaikkein suurituloisimmille, muun muassa apteekkareille. Ja nyt kysymys kuuluu, valtiovarainministeri: jos on niin, että tämä esitys, joka täällä on jaettu, on se teidän esityksenne, niin mikäli asiantuntijoiden kanssa valiokuntakäsittelyssä tälle löydetään joku parempi, työllistävämpi muoto, kuten esimerkiksi arvonlisäverovapaan toiminnan alarajan nostaminen, olisitteko te valmis tarkastelemaan vielä kerran tätä teidän esitystänne, jolla ei ole juurikaan työllisyysvaikutuksia (Puhemies koputtaa), ainakaan pienyrittäjien keskuudessa?

Puhemies Maria Lohela: Ja nyt tarjoaisin ministeri Orpolle mahdollisuutta vastata. Saatte käyttää enintään 5 minuuttia, pyydän tuonne puhujakorokkeelle.

15.25 Valtiovarainministeri Petteri Orpo: Arvoisa puhemies! Lähdetään vielä kerran siitä, että siis kaikkea ei pysty taloustieteellisesti mallintamaan. Tässä virkamiesten teks-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

tissä on varmasti kyse siitä, että tällä ei voida suoraan osoittaa laskennallisia työllisyysvaihtokuituksia (Antti Lindtmanin välihuuto) nopealla aikavälillä, mutta on aivan selvää, että matalampi verotuksen taso yrittämisessä ja työnteossa lisää yrittämistä ja työntekoa. Tämä on minusta täysin kiistaton tosiasia, ja siksi uskon, että jos me kokonaisvaltaisesti kevennämme työn ja yrittämisen verotusta ja parannamme yrittämisen edellytyksiä ja kasvuedellytyksiä ja työllistämisen edellytyksiä, niin ne toimet johtavat parempaan lopputulemaan kuin se, että me kiristäisimme työn ja yrittämisen verotusta. Siksi tämä kokonaisuus puolustaa paikkaansa, hyvin voimakkaasti puolustaa kokonaisuus paikkaansa. (Li Anderssonin välihuuto)

Haluaisin hetken pohtia teille myöskin sitä, mitä työille on tapahtumassa. Siis se, miten globalisaatio on haastanut suomalaista työelämää, elinkeinoelämää, on tarkoittanut sitä, että työpaikoista on tullut entistä epävarmempia. Perinteiset työpaikat ovat vähentyneet, ja edes niin sanotusti varmassakaan työpaikassa ei voi olla aivan saletti siitä, että se työ jatkuu vielä. Tämä johtuu globalisaatiosta, kansainvälisistä markkinoista. Tämä on johtanut siihen, että yhä useampi suomalainen on joutunut yrittäjäksi tai sitten omasta tahdostaan miettii yrittäjäksi ryhtymistä. Yhä useampi suomalainen on tänään ja ensi viikolla ja tulevina vuosina yrittäjä. Siksi ei ole mitään tärkeämpää, jos pohditaan työllisyyttä, kuin pohtia yrittämisen edellytysten parantamista ja yrittämisen kannusteita. Tämä on aivan selkeää. Tämä trendi näkyy kaikkialla maailmassa, ja se näkyy Suomessa yhä voimakkaammin. Meillä on yhä enemmän yksinyrittäjiä. Minä toivon, että he uskovat yrittämisen voimaan ja siihen, että Suomessa kannattaa yrittää ja hakea kasvua. Siksi yrittäjävähennys on merkittävä, jotta yhteiskunta näyttää selkeän viestin siitä, että me haluamme tukea teidän toimintaanne. Me haluamme antaa mahdollisuuksia yhä useammalle yrittämisen kautta menestyä. Ja se pieni yrittäjä, jonka tulot ovat vielä pienet, on juuri se, joka tarvitsee rohkaisijaa. Jos on pienet tulot, niin silloin yritys on pienempi — kyllä, se on pienempi, mutta silloin näkee, että menestymällä, kasvattamalla yritystä, ottamalla riskiä voi parantaa omaa asemaansa. Ja jos yrittäjä menestyy, hän palkkaa myös muita, ja se on se ainut tie siihen, että meillä on korkea työllisyysaste, meillä on paljon verotuloja, jolloin me voimme pitää huolta niistä heikompiosaisista, me voimme huolehtia yhteiskunnan tärkeistä hyvinvointipalveluista. Minusta tämä on aivan selkeä yhtälö: kun hallitus uskoo työlinjaan, hallitus uskoo yrittämiseen, laajaan työllisyysasteeseen, hyvinvoivaan keskiluokkaan ja sitä kautta siihen kokonaisuuteen, niin me voimme turvata palvelut, ja ne hyvät palvelut ovat tietenkin se kaikkein tärkein ja oleellisin asia sitten sen kaikkein heikoimmassakin asemassa olevan ihmisen kannalta.

Puhemies Maria Lohela: Jaha, ilmeisesti on vielä halua jatkaa keskustelua. — Edustaja Heinäluoma.

15.28 **Eero Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eihän täällä siitä olla eri mieltä, etteikö yrittäjyyttä pidä edistää ja pitää tehdä käytännön konkreettisia toimia — nyt on kysymys vain siitä, mitä tehdään. Esimerkiksi tämä arvonlisäveron alarajan nosto olisi semmoinen, joka aidosti auttaisi näitä kaikkein pienituloisimpia yrittäjiä, sehän tulisi suoraan heidän hyödykseen mutta ei menisi näille, joiden tulot ovat satojatuhansia euroja tällä hetkellä.

Samaten ehdotus siitä, että ensimmäisen työntekijän palkkaukseen voisi saada vähenyksen, nimenomaan tukee tätä laajentumista juuri siinä vaiheessa, kun tukea tarvitaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

Nyt tämä teidän ratkaisunne vie nämä rahat, yli 70 miljoonaa, niille kaikkein hyvätuloisimmille yrittäjille, ja te puhutte kannustuksesta. Ja on syytä pelätä, että kun nyt tehdään tämä koko potti, 130 miljoonaa euroa, ministeri Orpo, niin te olette ensi keväänä tuomassa tänne esityksiä uusista leikkaustoimista sotaveteraaneläkkeiden leikkauksen päälle (Puhemies koputtaa) ja sitten vaan siirrätte tämän päätöksenteon kuntavaalien jälkeen.

15.29 Elsi Katainen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yrittäjävähennys on erinomainen ja huom. yrittäjienkin kiittämä edistysaskel, yksi osa kokonaisuudesta, jolla kohennetaan nimenomaan pk-yritysten toimintaedellytyksiä ja sitä myöten myöskin työllisyyttä, ja näin myös pidemmällä aikavälillä. Yrittäjävähennys myös varmistaa, että erimuotoisia yrityksiä kohdellaan samalla tavalla, ja se on myös tämän ansiosta oikeudenmukaisuuden kysymys ja tärkeä muutos edelliseen hallituskauten, jolloin kaikki uudet työpaikat ja investoinnit laitettiin käytännössä yhden kortin eli yhteisöveron alentamisen varaan. Siitä hyötyivät suuret yritykset, jotka kuitenkin joutuivat siinä tilanteessa turvautumaan aika laajastikin irtisanomisiin.

Mehän jätimme viime kaudella oppositiosta käsin lakialoitteen yrittäjävähennyksestä, ja siinä viitattiin Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen arvioon, jonka mukaan yhteisöveron työllisyysvaikutus on vaatimaton suhteessa sen aiheuttamiin veromenetyksiin. (Puhemies koputtaa) Tämän yrittäjävähennyksen kautta (Puhemies: Aika on nyt täynnä!) monille pk-yrityksille jää kuitenkin enemmän tuloja käteen.

15.30 Markku Pakkanen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomessa on lähes 200 000 yksinyrittäjää, ja uskon, että he kaikki ovat tyytyväisiä tähän hallituksen lakiesitykseen yrittäjävähennyksestä.

On tärkeä huomio, että myös verkostoitumalla yksinyrittäjät työllistävät itsensä. Tämä antaa myös mahdollisuuden perustaa, ja kannustaa yksinyrittäjiä perustamaan, oman yrityksen sitä kautta ja työllistyä.

Palkkatuki-asia on yksi hallituksen hyviä työllistämistä helpottavia tekijöitä, kun täällä on vaadittu lisää esityksiä. Pidän tätä erinomaisena esityksenä, samoiten on tämä tulevaisuudenusko, mitä yrittäjät kaipaavat erityisesti.

Arvoisa puhemies! Edustaja Harakka puhui valiokunnan sisäisistä asioista omissa puheenvuorossaan. Kysynkin: olenko oikeassa tässä, että onko sopivaa täällä keskusteluissa vedota niihin?

15.31 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Mielestäni meidän tulee kyllä kannustaa kaiken kokoisia ja kaikkien toimialojen yrityksiä kasvamaan ja työllistämään. Kun täällä on nyt SDP:n puheenvuoroissa sanottu, että tämä kohdistuu myös suurempiin yrityksiin, niin haluaisin muistuttaa, että ettehan te viime kaudellakaan, kun tehtiin yhteisöveron alennus, noin 800 miljoonaa, tutkituttaneet eduskunnan tietotomistossa tai muuallakaan sitä, mihin tämä 800 miljoonaa kohdistuu. No, sehän kohdistuu tietenkin isoimpiin yrityksiin, kaikista voimakkaimmin suuryrityksiin. Ne hyötyvät miljoonia siitä.

Mutta me yhdessä kannatimme sitä. Nyt on kysymys siitä, että me oikeudenmukaisuusmielessä annamme myös pienyrityksille vastaavan suuruisen helpotuksen. Olen tästä hyvin hämilläni, että kun ollaan oikeudenmukaisuutta tekemässä, niin te hyökkäätte pienyrityksiä vastaan ja tuomitsette, että ne eivät saa menestyä Suomessa ja ne eivät saa työllistää,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

pitää rangaista, jos joku työllistää itsensä tai muita. Tämä asenne on minusta hämmästyttävä.

15.32 Maria Tolppanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin, me emme ole viemässä emmekä halua viedä pois yksinyrittäjiltä ja pienyrittäjiltä tukea. Heille tämä on ehdottomasti tervetullut. Mutta siitä huolimatta suurin osa rahasta virtaa aivan muualle.

Jos, arvoisa ministeri Orpo, te todella haluatte edesauttaa ja auttaa yksinyrittäjiä, joita tässä maassa on tällä hetkellä todellakin noin 200 000, silloin te puututte siihen byrokraatiaan, mitä he joutuvat käymään läpi perustaessaan yrityksen ja pyörittäessään sitä. Silloin te puututte muun muassa yrittäjien eläkevakuutusasiaan siten, että te autatte heitä pitämään tätä yrittäjäeläkettä itsellään. Sehän on kaikkein kallein eläkemuoto, mitä pystyy tässä maassa olemaan. Se vie hirveän paljon rahaa. Sen lisäksi te autatte heitä suoraan siinä, että he pystyvät palkkaamaan sen seuraavan työntekijän. Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin se, että yksinyrittäjät ostavat ulkopuolisia palveluita noin 1 000—5 000 eurolla per vuosi, joten heillä ei ole tarvetta palkata seuraavaa työntekijää.

On turha väittää, että tämä loisi työpaikkoja. (Puhemies koputtaa) Tämä tuo rahaa sinne päähän, missä jo nytkin tienataan hyvin.

15.34 Mikko Savola kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kyllähän tämä on osa kokonaisuutta. Se, että nyt näihin henkilöyhtiöihin kohdistetaan yrittäjävähenys, ja se, että se kohtelee tasapuolisesti eri yrityksiä, on nimenomaan osa kokonaisuutta, ja tähän kun lisätään vielä maksuperusteiseen alv:hen tehdyt päätökset ja niin edelleen plus nämä byrokraatian purkamiset, mitä edellinen puhuja sanoi, niin sillä me pystymme luomaan sen tulevaisuudenuskon yrittäjille, että tässä maassa myös jatkossa menestyään.

Kyllähän me tässä maassa verottaa osaamme. Taidamme OECD:n tilaston mukaan olla kokonaisveroasteeltamme neljänneksi kovin maa, eli veroja kerätään kyllä eri paikoista. Ja se, että me kannustamme menestymään, (Pia Viitasen välihuuto) kannustamme yrittämään, kannustamme työllistämään, on — teillekin, edustaja Viitanen — sitä hyvinvointiyhteiskunnan kokoamista ja sitä, että me pystymme ne palvelut tässä maassa jatkossakin turvaamaan.

15.35 Toimi Kankaanniemi ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä ymmärrän hyvin sosialidemokraattien tuskan tässä. Te viime vaalikaudella olitte vallassa ja Suomen velka räjähti, julkinen velka räjähti, bruttokansantuote putosi rajusti. Investoinnit olivat jäissä, verotus kiristyi. Lupasitte hallitusohjelmassa 100 000 uutta työpaikkaa, ja tulikin 100 000 työtöntä. Jaotte suuryhtiöille mittavat veronkevennykset ja unohditte pk-yritykset, jotka nyt saavat tältä hallitukselta erinomaisen tärkeän kädenojennuksen monella tavalla, tällä yritysvähennyksellä ja toisaalta arvonnäisäveron maksuperusteisuudella muun muassa.

Nyt on saatu talous nousuun sen pitkän syöksyn jälkeen, joka teiltä jäi, ja tällä tiellä hallitusohjelman mukaisesti pitää edetä. Valoa on näkyvissä, ja se tietysti sosialidemokraatteja harmittaa tällä hetkellä valtavasti.

15.36 Susanna Koski kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Mielestäni tämän lakiesityksen, joka koskee yrittäjävähenystä, ansio tai kritiikki ei ole sitä, mitä joku

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

saa tai mitä joku toinen ei saa. Kyse on pikemminkin sellaisesta uudistuksesta, joka ohjaa ja kannustaa tietyn tyyppiseen yhteiskunnalliseen kehitykseen.

On todettava, että minun mielestäni jokainen itsensä työllistävä ihminen on jo menestystarina. Mielestäni jokaisen työttömän kohdalla, joka pohtii yksinyrittämistä tai vaihtoehtoisesti palkkatyötä ja josta yksinyrittäminen tuntuu houkuttelevammalta vaihtoehdolta, kyse on positiivisesta kehityksestä.

Tilastokeskuksen mukaan tällä vuosikymmenellä yksinyrittäjien määrä on kasvanut 23 000:lla. Tämä kielii siitä, että yhä useammin palkkatyö muuttuu yrittäjäsuhteeksi. (Puhemies koputtaa) Se on sellaista kehitystä, (Puhemies: Aika on täynnä!) jota ei voida välttää.

15.37 Antero Vartia vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä salissa nyt ollaan onneksi yhtä mieltä siitä kaikista tärkeimmästä asiasta, ja se on se, että yrittäjyyden tulee kannattaa. Ilman sitä meillä ei ole edellytyksiä nostaa maata.

Kansantalouden tasapainon kannalta olennaista olisi nyt saada niitä uusia työpaikkoja syntymään yksityiselle sektorille, ja yksityisellä sektorilla sen työllistämisen kannalta määräävät tekijät ovat: onko taloudellisesti kannattavaa palkata, ja minkälaiset riskit liittyvät siihen työllistämiseen. Nyt kun puhutaan siitä, miten yrittäjyyttä autetaan, kannattaisi yhä edelleen miettiä, miten tämä kohdennettaisiin niin, että yrityksiin saataisiin niitä uusia työpaikkoja syntymään. Tämäkin auttaa yrittäjyyttä, mutta jos se kohdennettaisiin toisella tavalla, se voitaisiin tehdä vielä tehokkaammin.

Nyt vielä mainittakoon, kun täällä on apteekkareista puhuttu niin paljon yrittäjävähennyksen yhteydessä: Apteekkarithan eivät ihan varsinaisesti ole edes yrittäjiä, kun heillä ei ole minkäänkokoista yrittäjäriskiä. Syy, miksi apteekkareilla on niin korkeat tulot, liittyy siihen, että me maksamme lääkkeitämme liikaa, koska apteekkimarkkinat eivät ole kilpaillut.

15.38 Veera Ruoho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Näistä työllisyysvaikutuksista ajattelen sillä lailla, että on tärkeää, että me saamme työllistettyä mutta myös pidettyä niitä. Tunnen itse Espoosta monia yrittäjiä, jotka ovat kokeneet, että eivät enää kykene yrittämään, ja tätä hallituskin yrittää nytten varmistaa.

Tosiaankin meidän hallituksen tavoitteena on tehdä Suomesta kilpailukykyisempi myös yrittämisen, omistamisen ja investointien verotusta uudistamalla, ja selväksi on tullut, että SDP on tässä vähän eri linjoilla. (Eduskunnasta: Ei ihan vähääkään!)

Itse tulen yrittäjäperheestä, enkä voi ymmärtää todellakaan sitä, kuinka aina puhutaan rikkaista ja hyvinvoivista ja kadehditaan, mutta koskaan ei kadehdi sitä työtä, niitä työntunteja ja olemattomia vuosilomia, mitä he tekevät.

Puhemies Maria Lohela: Puhujalistalle siirtyminen alkaa tässä nyt lähestymään, mutta otetaan vielä muutama puheenvuoro: edustajat Hakkarainen, Heinäluoma, Zyskowitz, Andersson ja Lindtman.

15.39 Teuvo Hakkarainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kuka sijoittaa sosialismiin? Kansainväliset lääkefirmat, sairaalapalvelut ja tällaiset ovat ainoita, mitkä minun nähdäkseni sosialismiin lähtevät sijoittamaan. Viime kaudella näitten yhteisöveroa alennettiin elikkä rahaa siirrettiin tuonne maailmalle. Me emme ole varmasti

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

laskemassa nyt yhteisöveroa, mutta kaiken, mitä tulee liiketoimintaan muun muassa verotuksen kautta, tulee pienentää sen kustannuksia. Sillä tavalla me saamme tänne työtä ja tekemistä. Yrittäjyys on siinä lähtökohta.

Jos lähdetään siitä, mitä sosialidemokraatit ajattelevat: mitä huonommin meillä menee tässä maassa, sen paremmin sosialidemokraateilla menee. Tämä on yhtälö, joka ei mihinkään muutu.

15.40 Eero Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta tuntuu, että kun edustaja Hakkaraiselle selviää sosialidemokratian tavoitteet ja olemus, niin hänestä tulee vielä hyvä demari. (Pia Viitanen: Olen samaa mieltä!) Demarien tavoitteena olisi se, että ihmisillä on töitä ja täystyöllisyys — ja demarit ovat olleet silloinkin hallituksessa, kun työttömyys on ollut alle 5 prosenttia — ja sen jälkeen huolehditaan kaikista, annetaan kaikille mahdollisuus. Tämä on se ajatus demareilla, niin että jos tämä tuntuisi, edustaja Hakkarainen, hyväksyttävältä, niin tervetuloa demarien riveihin.

Tässä asiassa sitten kysymys on, arvoisat edustajat: kun rahaa on vähän — meillä on todella vähän rahaa käytössä — niin mihin se raha laitetaan? Te olette laittamassa nyt lähes 100 miljoonaa euroa kannustukseksi sellaisille henkilöille, (Teuvo Hakkarainen: Se tulee moninkertaisesti takaisin!) jotka tienaa tällä hetkellä 100 000 euroa, vähän alle ja siitä ylöspäin, ja teidän oma esityksenne kertoo, että ei tällä ole työllisyysvaikutuksia. Tällä ei ole työllisyysvaikutuksia, eikä tällä ole myöskään kasvudynamiikkavaikutuksia, jonka kertoo ei ministeri Orvon esitys vaan ministeri Vehviläisen tänne lähettämä ehdotus. (Pia Viitanen: Onko järkeä vai ei?)

15.42 Ben Zyskowitz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Täällä oppositio usein on kiinnittänyt huomiota niihin valitettaviin säästöihin, joita on jouduttu tekemään muun muassa eläkeläisten, lapsiperheiden ja opiskelijoiden etuihin. (Eero Heinäluoma: Ja sotaveteraanien!) Mutta millä nämä kaikki tulonsiirrot maksetaan? Taas kerran palaan siihen perusasiaan, että kaikki nämä tulonsiirrot maksetaan työnteolla ja yrittäjyydellä ja vain niillä. Sen vuoksi ne ratkaisut, joilla me voimme edistää työllisyyttä, työntekoa ja yrittäjyyttä, ovat paikallaan.

Täällä on paljon tuotu esiin valtiovarainministeriön pidättyvää arviota siitä, että tällä esityksellä olisi merkittäviä työllisyysvaikutuksia. No, on aivan selvää ja luonnollista, että valtiovarainministeriössä varovaisuusperiaatteen mukaisesti suhtaudutaan hyvin varovasti mahdollisiin niin sanottuihin dynaamisiin vaikutuksiin, koska siitähän ei tulisi mitään, jos valtiovarainministeriö ryhtyisi omat arvionsa niihin perustamaan. (Eero Heinäluoma: Toista oli yhteisöveron alennuksessa!)

15.43 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valtiovarainministeri Orpo kiinnitti omassa puheenvuorossaan huomiota erittäin tärkeään ilmiöön, nimittäin yrittäjämuotoisen työn yleistymiseen. Monet valitsevat itsensä työllistämisen sen takia, että se tuo vapautta päättää omasta työstään, mutta itsensä työllistäjien joukossa on myöskin niitä, jotka joutuvat sen valitsemaan pakon edessä.

Vasemmistoliitto julkaisi viime viikolla oman toimenpidekokonaisuutensa itsensä työllistäjien aseman parantamiseksi, ja tästä ryhmästä on syytä olla huolissaan. 28 prosenttia itsensä työllistäjistä sijoittuu alimpaan tulokymmenykseen Tilastokeskuksen mukaan. 46

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

prosenttia on ilmoittanut, että maksaa omasta mielestään riittämätöntä eläketurvaa itselleen.

Se, mikä epäselväksi jäi, oli se, mitä valtiovarainministerin puheenvuorolla oli tekemistä tämän yrittäjävähennyksen kanssa, (Antti Lindtman: Just näin! — Eero Heinäluoma: Ei mitään!) koska siitähän tämä joukko ei tule hyötymään. Kuten tiedämme, niin yli puolet tästä yrittäjävähennyksestä tulee menemään kaikkein rikkaimmalle 10 prosentille. (Eero Heinäluoma: Ja Perussuomalaiset kannattaa!)

15.44 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielestäni tämän keskustelun tulos on se, jos nyt unohtaa nämä muutamat pahimmin, huolellisimmin väärinymmärrystä viljelleet puheenvuorot, kuten Hakkaraisen ja valitettavasti — suuri yllätys, valitettava yllätys — edustaja Lohen, että yhteinen näkemys on siitä, että meidän pitää löytää kannustimia nimenomaan pienyrityksille, kovaa työtä tekeville pienyrittäjille. Ja tästähän valtiovarainministeri Orpokin edellisessä puheenvuorossaan puhui. Sanoitte, että pienyrittäjät tarvitsevat rohkaisua. Sanoitte, että meidän täytyy kannustaa muun muassa itsensätyöllistäjiä. Zyskowicz täällä sanoi, että meidän täytyy löytää keinoja, joilla tuetaan kasvua, yrittäjyyttä ja työllisyyttä.

Nyt kysyn teiltä, ministeri Orpo: Nämä hienot periaatteet me olemme nyt kuulleet, ja yhtä vastausta vaille on jäänyt. Jos valiokuntakäsittelyssä löydetään parempi, työllistävempi, enemmän kasvua tukeva malli, oletteko valmis muuttamaan tätä esitystä? Oletteko valmis siihen, jos tälle löytyy parempi vaihtoehto, joka tuo enemmän kasvua kuin tämä teidän tänne tuomanne vaihtoehto, jolla tätä kasvua ja (Puhemies koputtaa) työpaikkoja ei tule? Oletteko valmis? (Eero Heinäluoma: Se on ministeri Vehviläisen ehdotus!)

Puhemies Maria Lohela: Haluatteko, ministeri Orpo, käyttää puheenvuoron? Se onnistuu nyt, 2 minuuttia.

15.45 Valtiovarainministeri Petteri Orpo: Ensinnäkin aloitan vielä siitä, että hallitus on valinnut sen linjan, että me teemme kaikki toimenpiteemme lisätäksemme työllisyyttä, ja me katsomme, että yrittäjyys kokonaisuutena on yksi avainkysymyksistä, siksi meillä on laaja toimenpideohjelma. Me teemme tämän vaihtoehtona, nyt kun työllisyyskehitys ei ole riittävää, että me olisimme tässä vaiheessa lähteneet tekemään leikkauksia, vaan meillä on laaja toimenpideohjelma, jolla vahvistetaan työllisyyttä ja haetaan mahdollisimman laajaa työllisyysastetta, jotta leikkauksilta vältytään.

Vielä muutamia kommentteja tämän yhteisöveron alennuksesta. Kyllä minulla on vahva usko siihen, että Äänekosken upealle miljardiluokan biotehdashankkeelle, Turun telakan menestykselle, lukemattomille investointihankkeille biosektorilla eri puolilla Suomea ja niin edelleen on ollut suuri vaikutus sillä, että tämä yhteisöveroalennus tehtiin. Meidän pitää jatkossa pitää huoli siitä, että yhteisöverossa Suomi on kilpailukykyisellä tasolla jatkossakin. Se oli viisas päätös, ja puolustan hyvän edellisenkin hallituksen päätöksiä tältäkin osin.

Lisäksi haluan todeta sen, kun puhutaan kerran yritysverotuksesta laajemmin, että hallituksellahan on tällä hetkellä yritysverotuksen kokonaisuuden uudistamista miettimässä työryhmä, jonka aikataulu on tammikuun loppuun. Päätöksiä pyritään tekemään puoliväliriihessä. Tarkoitus on katsoa yritysverotuksen kokonaisuutta — yhteisöveroa, pääomaveroa, osinkoverotusta, koko tätä kokonaisuutta — ja miettiä sen lyhyemmän aikavälin ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

ehkä vähän pidemmänkin aikavälin muutostarpeita ja kehityksiä. Aivan oleellista on se, että me muokkaamme Suomea yritysystävälliseksi ympäristöksi, ja sitä hallitus on tekevässä.

Edustaja Anderssonille totean sen, että kun puhuin tästä yksinyrittäjän asemasta, niin luulen, että varmasti monet itsensätyöllistäjistä, yksinyrittäjistä, haluaisivat kohentaa asemaansa, ja jotta me voimme myöskin kannustaa siihen, niin heillä pitää olla näkymää siitä, että kun pääsee eteenpäin ja saa yritystoimintaa kannattavaksi, niin sitä myöskin tuetaan. Näille kaikkein pienituloisimmille tietysti työn verotuksen keventäminen on silloin se avainkysymys ja avainasia, jota hallitus on heidän suuntaansa kohdistanut.

Minä nyt todella toivon sitä, että se henki, mikä täällä on ollut, eli että yrittäjyys kantaa Suomea — olen kuullut sellaisen sloganin joskus — kantaa myöskin tästä salista ulos eli se, että täällä ollaan vasemmalta oikealle nyt samaa mieltä siitä. Tuntuu siltä, että me olemme erimielisiä siitä, pitäisikö tämä yrittäjävähennys kohdistaa vielä niille harvalukuisimmille menestyneemmille yrittäjille vai ei, mutta minusta on perusteltua se, että me kannustamme kasvamaan, yrittämään, menestymään myöskin, enkä siksi haluaisi enkä halua, että siitä jätetään tätä elementtiä pois. (Eero Heinäluoma: Entäs Lindtmanin kysymys?)

Puhemies Maria Lohela: Ja puhujalistan pariin, edustaja Kankaanniemi siinä nyt ensimmäisenä. (Välihuutoja — Pia Viitanen: Puhuukohan Kankaanniemi nyt kiinteistöveron korotuksesta? Varmaan tulee nyt puolustuspuhe siitä perussuomalaisilta tässä seuraavaksi!)

15.48 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa puhemies! Katselin tuossa, että edellinen hallitus nosti kiinteistöveroa suhteellisesti enemmän kuin mitä tämä esitys on. (Pia Viitanen välihuuto) Että linja on kyllä ollut sosialidemokraateilla, sosialidemokraattisella valtiovarainministerillä, aivan sama. Sitä on aina näin menetelty, että kiinteistöverolla on kerätty yhä enemmän varoja. Mutta en kiinteistöveroon sen enempää. (Pia Viitanen: Ymmärrän!)

Perintö- ja lahjaveron osalta totean, että on erittäin arvokasta, että olemassa olevien yritysten, muun muassa maa- ja metsätaloudessa, siirtyminen joustavasti ja tehokkaasti eteenpäin sukupolvelta toiselle tapahtuu hyvin, koska siinä menetetään hirveästi, jos verotuksella tuhoetaan sukupolvenvaihdokset. Eli tämä esitys varmaan tuottaa hyvin tulosta.

Mitä sitten tulee tähän yrittäjävähennykseen, niin se on todella yksi hallitusohjelman mukainen toimenpide suuren toimenpidepaketin ryhmässä ja puolustaa hyvin paikkaansa. Se kohdistuu myös maa- ja metsätalouteen, ja tiedämme, mikä se tilanne siellä on taloudellisesti, niin että se on paikallaan siltäkin osin. Viime vaalikaudella suoritettu yhteisöveron historiallisen suuri romautus jätti nämä pk-yritykset — toiminimellä, henkilöyhtiönä toimivat yhtiöt, yritykset — vaille verokevennyttä. Sosialidemokraatit huolehtivat suurteollisuudesta ja siinä ohessa sitten myös osinkojen saajien etuuksista. Ja niin kuin tuossa olen todennut, niin osingoista aika iso osa menee maan rajojen ulkopuolelle — hyödyttää valtan muita kansoja. Hyvä sinänsä, että ulkomaiset sijoittajat tuovat varoja Suomeen, mutta näin tässä kävi. Ja sitten kun viittasin tuohon varallisuusveroon, niin edustaja Heinäluoma oli valtiovarainministerinä 11 vuotta sitten, kun hän esitteli ja vei läpi varallisuusveron kokonaan poistamisen. Ja siitäkin on nyt 10 vuoden aikana hyötynyt miljardiluokassa kaikkein varakkaimmat. Tämä on sitä sosialidemokraattien tulonjakopolitiikkaa. Ei sitä voi kyllä välttämättä oikeudenmukaiseksi sanoa.

Sen sijaan tämä yrittäjävähennys on todellakin oikeudenmukainen ja kohdistuu totta kai kaikkiin niihin yrityksiin, joilla on tulosta, koska tuloksesta tuo vähennys tehdään. Ja sitä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

kautta yrityksiin jää, niin kuin täällä hallituksen esityksessä todetaan, vahvennusta, se vahvistaa. Kun sosialidemokraatit väittivät, ettei työllisyysvaikutuksia ole, niin täällä todetaan, että suoria työllisyysvaikutuksia on arvioitu varovaisesti mutta välillisiä vaikutuksia tällä esityksellä katsotaan kyllä olevan. Täällä sanotaan, että "ehdotettu vähennys parantaa yritysten rahoitusasemaa ja alentaa yrityksen tekemän investoinnin veroja edeltävää tuotovaatimusta". Ja kun näin tapahtuu, niin kyllä se yrityksen työllistämismahdollisuuksia ilman muuta parantaa ja vähin erin tuo uusia työpaikkoja.

Tämä apteekkarikysymys on noussut täällä turhankin voimakkaasti esille. Apteekit ovat vähän erikoistapaus tässä suomalaisessa yritysmaailmassa. Niistä osa toimii myös osittain osakeyhtiöinä ja on saanut tämän viime hallituksen mittavan yhteisöverolennuksen mutta osa ei ole saanut. Ja kyllä minä väitän, että ne 130 farmaseuttia, jotka yhteiskunta on kalliisti kouluttanut ja ovat nyt työttömänä, saattavat saada vähin erin tästä työpaikkoja apteekista, joka tuottaa ja pystyy työllistämään. Eli kyllä nämä vaikutukset tulevat työllisyyteen, vaikka ne on tässä esityksessä lähtökohtaisesti hieman varovaisesti arvioitu.

Myös yritystoiminnan edellytysten parantaminen ja sitä kautta tulojen kasvaminen verotusta keventämällä johtaa siihen, että merkittävä osa näistä verokevennyksistä tulee takaisin yhteiskunnalle verotuloina ja muuna hyötynä. Näinhän verotus ja koko tämä talous pyörii.

Todellakin sosialidemokraatit nyt vastustavat kaikkea mahdollista, mutta voi kysyä, miksi he eivät viime vaalikaudella yhteisöveron alennuksesta tiettyä osaa käyttäneet tämän arvonlisäveron alarajan nostamiseen, mitä nyt tarjoavat. Heillä oli viime kaudella valta tehdä näin mutta se jäi tekemättä, ja nyt linja on se, että mikään ei käy. Mutta tulokset todellakin kertovat, että ei viime vaalikausi ollut sellainen vaalikausi, jonka politiikkaa olisi tällä kaudella voitu jatkaa, ja niinpä hallitusohjelma on hyvin erilainen ja tulokset näkyvät: bkt kasvaa, velkaantuminen hidastuu, työllisyys paranee ja niin edelleen. Eli tilanne korjaantuu, ja yrittäjyys on siinä aivan avainasemassa, ja hallitus tekee siltä osin erittäin hyvää työtä.

15.54 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä yrittäjäverotuksen keventämislaki on tervetullut ja oikeansuuntainen. Verovähennyksen painopisteen olisi kuitenkin tullut olla pienituloiselle yrittäjälle suurempi, ja ikävää on, että nyt tämä oikeansuuntainen yrittäjävähennys jää vaikutuksiltaan hyvin vähäiseksi. Tosiasia on kyllä se — itsekin olen yrittäjänä toiminut toistakymmentä vuotta, ja minulla on ollut useita yrityksiä — että 600 euroa tai edes 3 000 euroa ei kyllä kannusta palkkaamaan yhtään ketään, se on vain tosiasia. Enemmänkin tämä on henkinen tsemppiveroale, tosin aika kallis sellainen — kyllä tämmöistä 120:tä miljoonaa tässä tilanteessa olisi voinut harkita toisellakin tavalla käytettäväksi. Että siinä mielessä, vaikka me kristillisdemokraatit olemme ehdottomasti tämän esityksen kannalla ja pidämme sitä hyvänä, sen painopiste on kyllä epäonnistunut.

Sitten koen kyllä hyvin epämiellyttävänä sen, että täällä nostetaan yksi ammattiryhmä, apteekkarit, ikään kuin jollakin tavalla pahuuden ruumiillistumaksi, että ikään kuin heidän ansaitsemansa tulo ja tekemänsä työ tässä maassa on nyt sitten huonompaa kuin jonkun toisen työ. Täällä edustaja Vartia sanoi, että apteekkari ei ole yrittäjä ollenkaan. Se oli minusta aikamoinen rimanalitus. Kyllä ymmärrän sen, jos joku ihminen sijoittaa elämässään paljon varoja johonkin työn tekemiseen ja saa siitä sitten jossain vaiheessa helpotuksia — ei pitäisi nostaa sitä nyt ikään kuin tämän lain jonkinlaiseksi erityiseksi pahuuden ilmentymäksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

Mutta ei kovin hyvin tämä tasapaino tämän lain sisällä ole onnistunut.

15.56 Mikko Savola kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kyllä minä toivon, että mahdollisimman moni yrittäjä olisi tänään katsonut tämän keskustelun, päässyt sitä seuraamaan ja nähnyt, kuinka tämä sali näihin asioihin suhtautuu niin molemmilla laidoilla kuin erityisesti tuossa keskellä. Pitää sanoa, että ei tämä maa kyllä kadehtimalla nouse. Saimme kuulla kaunaa siitä, että menestyvä yrittäjä saisi tilipussiinsa hieman enemmän ja valmistautuisi myös tulevaisuuteen keräämällä rahaa investointeihin, sitä kautta työllistämällä, sitä kautta osallistumalla verotulojen muodossa edelleen tämän hyvinvointiyhteiskunnan luontiin. Se on se, mitä tämä maa nyt tarvitsee, ja tämä yrittäjävähennys on yksi osa tätä kokonaisuutta, mitä nyt suureen, laajaan yrittäjäpakettiin tämä hallitus tekee.

Verotus on kokonaisuus. Kun puhumme yrittäjävähennyksestä, viime kaudella osakeyhtiöt saivat huojennuksen yhteisöveron huojennuksen muodossa. Nyt tämä tasapuolisuuden nimissä tehtävä yrittäjävähennys, joka koskee yksityisliikkeitä, henkilöyhtiöitä, maa- ja metsätalousyrittäjiä ja porotaloutta, tukee, tasapuolistaa ja antaa edellytyksiä myös näille yrityksille toimia tässä yhteiskunnassa tasavertaisesti. Eli epäoikeudenmukaisuutta, mitä eri yritysmuotojen välille on tullut, tässä ennen kaikkea paikataan. Yksinyrittäjiä meillä Suomessa on paljon, heitä on lähes 200 000, ja on kiistatta selvää, että tämä vähennys edesauttaa näitten yritysten menestymistä ja työllistämistä ja sitä kautta koko yhteiskunnan verotulojen parantamista.

Rouva puhemies! Tässä lakikokonaisuudessa ja verokokonaisuudessa on myös perintö- ja lahjavero yhtenä sen osana. Sukupolvenvaihdokset ovat asia, mistä on tässä salissa keskusteltu useampaan otteeseen ja tuotu esille sitä, että meillä yritykset pystyvät jatkamaan sukupolvelta toiselle. Itse 10 vuotta sitten maatilan sukupolvenvaihdoksen tehneenä, vanhemmilta sen saman tilan ostaneena, jonka vanhemmat ostivat 30 vuotta aikaisemmin omilta vanhemmiltaan, mielelläni olisin käyttänyt tuon rahan investointiin, kenties työllistänyt sillä ihmisiä investoinnin kautta ja saanut yhteiskunnan rattaat pyörimään paremmin. Kun meillä perintö- ja lahjaveron on ollut suhteellisen kireä, se ei ole investointeja edesauttanut siinä määrin kuin se voisi sitä tehdä. Tämä raha, jos joku, auttaa yritysten kehittämistä ja kehittymistä, mutta se on myös huojennus, joka auttaa tavan suomalaisia, niitä tavan kansalaisia, jotka perivät vanhemmiltaan omaisuutta, sitä omaisuutta, josta verot on myös useaan otteeseen aikaisemmin maksettu eri tavoilla. Eli verot ovat kokonaisuus, ja sen vuoksi tulee kannustaa ennen kaikkea siihen, että toiminta jatkuu kaikella muotoa ja yhteiskunnan rattaat pyörivät.

Suomi on hyvin korkeasti verotettu maa, meidän kokonaisveroasteemme on OECD:n tilastonkin mukaan neljänneksi kovin, ja täälläkin puhutaan paljon, kuinka hyvätuloiset osallistuvat tämän yhteiskunnan rahoittamiseen. Tämän yhteiskunnan rahoittamiseen on ansiotulojen puolella meillä laitettu hyvinkin korkea ja jyrkästi nouseva veroprogressio, joka kyllä aiheuttaa sen, että mitä enemmän tässä yhteiskunnassa tienaa ansiotuloja, niin sen enemmän veroja myöskin maksaa, ja kyllä sieltä verotuloja sitten kertyy. Erityisesti pienituloisille kun tämä on kevyempi, niin se myös heidän ostovoimaansa siltä osin pitää kiinni ja tuo kokonaiselämän kuluihin niitä tarvittavia varoja, millä leipäostokset tehdään.

Mutta ennen kaikkea tämä veropaketti on äärimmäisen kannatettava yrittäjäverovähennys, ja pitää vielä mainita myös maksuperusteinen alv, josta jo päätökset on tehty, joka on osa tätä kokonaisuutta, joka nyt ensi vuonna tulee. Se on myös erittäin hyvä asia. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

16.02 **Katri Kulmuni kesk:** Arvoisa herra puhemies! Tuosta äskeisestä debatista minua jäi hieman mietityttämään ja ehkä vaivaamaan se, että kun edellisellä kaudella tehtiin tämä yhteisöveron alennus ja se kuitenkin kohdistui ennen kaikkea suuriin yrityksiin, osakeyhtiöihin, suurpääomaankin, niin sitten ei oltaisi halukkaita korjaamaan sitä epätasa-arvoista asemaa, mikä eri yrittäjämuidoissa nyt on olemassa. Minusta sitäkin vasten tämä hallituksen esitys yrittäjävähennyksestä on perusteltu, koska se nimenomaan muuttaa ja korjaa tämän epäoikeudenmukaisen tilanteen, mikä meillä tällä hetkellä yritysverotuksessa on.

On myös hieman ihmeellistä, että keskustelun keskiöön nousi kysymys apteekkareista, koska samalla tavallahan myös esimerkiksi siinä yhteisöveron alennuksessa apteekkarit, joilla oli osakeyhtiö, tai juristit, joilla oli osakeyhtiö, hyötyivät yhteisöveron alennuksesta, mutta sitten ei olla valmiita tuomaan 150 000:ta yksinyrittäjää, satojatuhansia mikroyrityksiä tämän yrittäjävähennyksen piiriin. Minusta tämä on ihan selkeästi oikeudenmukaisuuskysymys ja on hyvä, että hallitus tämän esityksen tekee, etenkin kun otetaan vielä huomioon se kokonaisuus, se, miten itse asiassa lukumääräisesti valtava enemmistö tästä yrittäjävähennyksestä koskee varsin pieniä yrityksiä. 77 prosentilla verotettavaa voittoa tuottavista elinkeinonharjoittajista vuotuinen tulos on alle 30 000 euroa. Henkilöyhtiöiden osalta luku on 79 prosenttia. Maatalouden osalta tuo luku on lähes 90 prosenttia.

Viime kauden loppumetreillä tuli esitys alin alarajan nostamisesta 8 500:sta 10 000 euroon. Harmi, että silloin oppositiolla ei ollut rohkeutta viedä sitä eteenpäin, jota he tänäänkin ovat täällä olleet kuuluttamassa.

16.04 **Lasse Hautala kesk:** Arvoisa herra puhemies! Meillä tänään on käsittelyssä hallituksen esityksiä verolaeista ja siellä muun muassa yrittäjävähennys. Ensinnäkin tämä yrittäjävähennys on yksi niistä lakiehdotuksista, joilla on tavoitteena parantaa työllisyyttä. Hallitus on asettanut 72 prosentin työllisyysasteen, ja tavoitteena on luoda 110 000 uutta työpaikkaa.

Työllisyyden parantaminen on tärkeää. Iso osa uusista työpaikoista syntyy yksinomaan pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, ja siksi näiden yritysten toimintaedellytysten parantaminen on perusteltua. Viime hallituskaudella Suomessa toteutettiin yhteisöveroalennus, joka koski osakeyhtiöitä. Sitä kautta osinkomäärät nousivat ennätyksellisen korkealle, ja siitä hyötyivät nimenomaan nämä suuret yritykset. Tuolloin hallituksella oli tavoitteena saada investointien määrä nousemaan, mutta siinä tavoitteessa ei ole täysin onnistuttu. Eli tämän yrittäjävähennyksen tavoitteena on tasata eri yritysmuotojen välisiä eroja, tuoda verotuksellisesti ne samalle viivalle.

Tämä vähennys koskee kaikkia henkilöyrittäjiä ja parantaa itsensätyöllistäjien asemaa. Suomessa on tällä hetkellä noin 150 000 yksinyrittäjää, ja viimeisien tilastojen mukaan heidän määränsä on kasvussa. Täällä keskusteluvaiheessa monissa puheenvuoroissa puhuttiin siitä, ettei tämä kannustaisi yrittäjiä riittävästi, mutta minä rohkenen olla asiasta toista mieltä. Uskon, että 5 prosentin yrittäjävähennys kannustaa yrittäjiä yrittämään enemmän ja sitä kautta, kun sieltä muodostuu suurempi tulos ja tulo, se auttaa myöskin kehittämään yritystä, ja yrityksen kehittämisen jälkeen joko se tuotanto tehostuu tai sitten yrityksissä lisätään työvoimaa.

SDP:ssä erityisesti tuntuu olevan tällainen apteekkarisyndrooma, jonka yhteydessä he ovat puhuneet nimenomaan apteekkarien edun parantamisesta. Suomessa on yli 400 osakeyhtiöpohjaista apteekkia ja apteekkien kokonaismäärä on 590 kappaletta. Myös asian-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

ajajista on tässä yhteydessä puhuttu, ja meillä Suomessa on lähes tuhat osakeyhtiöpohjaista asianajotoimistoa. Vertailutietona on syytä muistaa, että kun näitä yrittäjävähennyksistä hyötyviä yksinyrittäjiä on vain muutamia satoja, niin mikroyrittäjien eli alle 10 henkeä työllistävien yritysten määrä on 265 000, eli tässä on suuri ero. Ja äärimmäisen tärkeää on myös se, että maatalous tulee saamaan tästä oman hyötynsä. Lähes 90 prosenttia maataloilta on sellaisia, joissa vuotuinen tulos on jäänyt alle 30 000 euroon, ja tämän vuoden osalta prosenttiosuus saattaa vielä siitäkkin nousta. Metsätilat niin ikään hyötyvät tästä noin 15 miljoonan euron verran.

Tässä yhteydessä on käsitelty myöskin perintö- ja lahjaverotusta. Perintö- ja lahjaverotuksen alentamisen tavoitteena on helpottaa sukupolvenvaihdosten toteutumista ja sitä kautta myöskin edistää työllisyyttä ja samoin turvata työpaikkoja ja myöskin sitten turvata sen yritystoiminnan jatkuminen. Perintö- ja lahjaveron laskeminen merkitsee käytännössä sitä, että jää rahaa enempi yritystoiminnan kehittämiseen ja tarpeellisiin investointeihin. Meillä tällä hetkellä Suomen yrittäjäjärjestökin pitää valitettavana sitä, että kiinnostusta sukupolvenvaihdoksiin nimenomaan näiden jatkajien kannalta ei ole. Varsinaiset yrittäjät haluaisivat jo päästä helpommille osille ja haluaisivat sukupolvenvaihdoksia, mutta niitä valitettavasti ei ole riittävästi toteutumassa. Siksi on tärkeää, että me pyrimme helpottamaan sukupolvenvaihdoksia lieventämällä perintö- ja lahjaveroa, ja se tullaan osoittamaan veroasteikon kaikkiin portaisiin.

16.10 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Minusta äskeisen debatin, voi sanoa, tärkein anti ei ollut se, että me tiedämme, mitä mieltä eduskunta — oppositiopuolueet ja hallituspuolueet — on tästä hallituksen esityksestä, vaan ehkä paras anti oli se, kuinka selvästi kävi erityisesti vasemmisto-opposition puheenvuorojen kautta ilmi se asenne, mikä heillä on yrittäjyyttä kohtaan. Olin siitä lievästi hämmentynyt, koska ajattelin, että kyllä tänä päivänä kaikki puolueet ymmärtävät, että jos me aiomme työllisyyttä lisätä Suomessa, niin ainoa keino on se, että me pyrimme kannustamaan pienyrittäjyyttä ja kaikenkokoisia yrityksiä kasvamaan ja työllistämään lisää Suomessa.

Tässä yrittäjävähennyksessähän se perusidea on kuitenkin se, että kun viime hallituskaudella tehtiin noin 800 miljoonan euron yhteisöveron alennukset ja ne kohdistuivat osakeyhtiömuotoisiin yrityksiin, niin nyt tällä hallituksen esityksellä kompensoidaan tämä veronalennus muille yritysmuodoille, henkilöyhtiöille ja toiminimimuodossa toimiville yrittäjille, ja saadaan siinä mielessä eri yritysmuodot hieman tasa-arvoisempaan asemaan verotuksellisesti. Tämä on järkevää siinäkin mielessä, että ei ole tietenkään mielekästä, että yritysmuodon keskeinen tekijä, kun sitä valitaan, on verotus, koska nämä yritysmuodot eroavat keskenään toisistaan myös monella muulla tavalla ja on tärkeää, että sinänsä, voi sanoa, moneenkin tilanteeseen sopiva toiminimi — siis yksityinen elinkeinonharjoittajamuoto — tai kommandiittiyhtiö tai avoin yhtiö olisivat käytettävissä eikä verotuksellisesti ohjattaisi kaikkia osakeyhtiömuotoon.

Arvoisa puhemies! Tässä keskustelussa on esitetty myös erityisesti SDP:n taholta, että olisi tehokkaampaa käyttää tämä rahamäärä, mitä nyt käytetään tähän yrittäjävähennykseen, arvonnlisäveron alarajan nostamiseen esimerkiksi 30 000 euroon. Itse suhtaudun tällaiseen ajatukseen kuitenkin erittäin varauksellisesti, koska se loisi erittäin suuren kannustinloukun pienyrittäjille. Kenenkään ei kannattaisi liikevaihtoa ansaita enempää kuin 30 000 euroa, koska silloin joutuisi maksamaan koko summasta arvonnlisäveron. On parempi, että pidämme arvonnlisäveron alarajan kohtuullisen matalalla. Sen sijaan jos jotakin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

nostetaan, niin nostetaan sitten sitä alarajahuojennusta, jolloin liukuvasti aletaan maksamaan sitten täyttä arvonlisäveroa, kun liikevaihto kasvaa.

Täällä keskustelussa on myös esitetty sitä, että nyt tämä yrittäjävähennys kohdistuu niihin yrittäjiin, jotka tienavat eniten. Jos tienaat euromääräisesti paljon, teet paljon töitä ja teet hyvää tulosta, niin totta kai tällainen prosentuaalinen verovähennys myös tuo sitten veronalennusta enemmän heille kuin pienituloisille. Osittainhan tämä johtuu meidän verojärjestelmän erittäin voimakkaasta progressiosta, koska yrittäjävähennys kohdistuu kuitenkin pääsääntöisesti ansiotuloihin, joita verotetaan meillä erittäin progressiivisesti. Sen takia ei ole tietenkään mikään yllätys, että kohdistuminen on tämän kaltainen, kuten täällä on kerrottu, mutta jos me tekisimme niin, niin kuin on esitetty, että suuntaisimme tämän vain esimerkiksi alle 30 000 euron yrittäjätuloihin, niin seurauksena olisi vielä nykyistä selvästi jyrkempi progressiivinen verotus, joka omalta osaltaan ei kannustaisi yrittäjiä kasvattamaan liiketoimintaa ja tekemään tulosta tai tekemään nykyistä enempää työtä. Sen takia minusta tämä toteutusmalli, mikä on valittu, ja hallituksen esitys yrittäjävähennyksestä ovat sekä oikeudenmukaisia että reiluja eri yritysmuotojen välillä ja tätä esitystä on helppo kannattaa.

16.14 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Olen tässä salissa kehunut yrittäjävähennystä jo lähes puolitoista vuotta sitä odottaessa, tänäänkin, ja kehun sitä yhä. Se on minusta oikeastaan parasta, mitä verotuksessa on tällä kaudella ehditty tehdä, koska yrittäjävähennyksen vaikutus ei ole pelkkiä euroja vaan se on nimenomaan yrittäjäilmastoon vaikuttava myönteinen signaali. Uskon, että se kannustaa yrittäjyyteen enemmän kuin se rahassa on.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallitus kohdisti kevennyksensä yhteisöihin, siis osakeyhtiöihin ja osuuskuntiin, enkä sitäkään moiti. On tärkeää, että kaikkeen yritystoimintaan kohdistetaan huojennuksia. Tänä päivänähan tuo 4,5 prosenttiyksikön yhteisöveron alennus on verotuloina 4,5 kertaa 211 miljoonaa euroa eli vuositasolla noin 950 miljoonaa euroa. Tämä yrittäjävähennys on vuositasolla vain 123 miljoonaa euroa, joten euromääräisesti kysymys on aivan eri luokan summista, mutta tämä yrittäjävähennys kohdistuu noin puoleen Suomen yrittäjien lukumäärästä, ja se on hyvin tärkeä viesti hallitukselta.

Tämä kohdistuu tasapuolisesti liikkeen- ja ammatinharjoittajiin, henkilöyhtiöihin, maa- ja metsätalouden harjoittajiin ja verotusyhtymiin. Pieni epäkohta jäi — joka voitaisiin ihan hyvin korjata täällä eduskunnassa hallituspuolueitten voimin — kun esitys karsii metsätalouden vähennyskelpoisia menoja tappiovuonna 5 prosentilla. Tämä toteutuu metsätalouden tappiollisesta pääomatulosta tehtävällä oudolla negatiivisella yrittäjävähennyksellä. Myös yhteismetsät jäivät yrittäjävähennyksen ulkopuolelle, eikä tähän ole voitu esittää mitään järkevää syytä.

Seuraavaksi ryhdyn kehumaan tätä hallituksen perintö- ja lahjaverotusta koskevaa esitystä, jolla korjataan noita pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen aikaisia kiristyksiä, ja nehan kohdistuivat nimenomaan niihin perintöveroluokkiin ja lahjaveroluokkiin, jotka merkitsevät yritysten ja maatilojen sukupolvenvaihdoksissa. Tämä nyt annettu perintö- ja lahjaveron muutosesitys keventää perintö- ja lahjaveroaasteikkoja kaikissa portaissa. Kevennykset painotetaan yritysten ja maatilojen sukupolvenvaihdosten edistämiseksi ensimmäisen veroluokan lahjaveroaasteikkoon. Lahjaveroaasteikon alarajaa nostetaan 4 000:sta 5 000 euroon, ja ensimmäisen veroluokan lahjaveroa kevennetään 17 000 euron verotettavasta lahjasta ylöspäin 1—3 prosenttiyksiköllä ja toisen veroluokan lahjaveroa heti 5 000

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

euron alarajasta alkaen portaasta riippuen 2—4 prosenttiyksiköllä. Perintöveroasteikon alarajaa ja perintöveroportaita ei muuteta, mutta ensimmäisen veroluokan perintöveroa alennetaan jokaisessa portaassa 1 prosenttiyksiköllä ja toisen perintöveroluokan perintöveroa veroportaittain vaihdellen 2—4 prosenttiyksiköllä. Perittävän kuoleman perusteella lähiomaisille ja kuolinpesälle maksettavien vakuutuskorvausten verovapaus poistetaan, mutta niiden vaikutusten poistamiseksi ja lieventämiseksi, joita kuoleman perusteella maksettavien vakuutuskorvausten verovapauden poistamisesta voi aiheutua, korotetaan puoliso-vähennystä 60 000 eurosta 90 000 euroon ja alaikäisyysvähennystä 40 000 eurosta 60 000 euroon. Verohallinto on 23. syyskuuta 2016 antamassaan ohjeessa katsonut, että kyseessä oleva vakuutuskorvaus kuuluu perintöverotuksen piiriin ja että puoliso-vähennys voidaan myöntää myös silloin, kun koko puolison veronalainen perintöosuus muodostuu pelkästään kyseessä olevista vakuutuskorvauksista. Tämä on tärkeä selvitys, koska normaalistihan puoliso ei peri — hänhän perii vain siinä tapauksessa, että puoliset ovat lapsettomia tai kysymyksessä on keskinäinen omistusoikeustestamentti.

16.20 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Tänään on käyty hyvää ja pitkälti ideologistakin keskustelua verotuksesta ja yrittäjyyden edellytyksistä, ja se tietysti sopii ja kuuluukin tänne eduskuntaan. Hyvä, että näin on tehty.

Hallitus on toiminut määrätietoisesti yrittäjyyden edellytysten helpottamiseksi, ja se on erittäin merkittävää Suomen talouden kääntämiseksi parempaan suuntaan. Yrittäjävähennyksen lisäksi pienimmille yrityksille on esimerkiksi tulossa mahdollisuus maksuperusteiseen arvonnäköveron tilitykseen, mitä yrittäjäjärjestöt ovat jo pitkään toivoneet, ja tämä nykyinen hallitus sen lopulta toteuttaa.

Kieltämättä suomalainen verojärjestelmä on suhteellisen monimutkainen ja veronmaksajille usein melko hankalasti ymmärrettävä. Yritysverotuksen kokonaisuudistusta pohtivan työryhmän ensi vuonna valmistuva raportti tulee olemaan mielenkiintoista luettavaa. Toivottavasti sen avulla voidaan selkeyttää omaa verojärjestelmäämme.

Arvoisa puhemies! Muutama sana perintö- ja lahjaverolaista. Perintö- ja lahjaverotus on kiristynyt merkittävästi vuodesta 2011 lähtien, joten siinä mielessä on hyvä, että asteikkoihin tehdään nyt kevennyksiä. Suhteellisesti suurin kevennys tapahtuu perintöverotuksessa muutaman kymmentuhannen euron perintöjen osalta, mikä on erittäin oikeudenmukaista. Lahjaverotuksen osalta taas verovapaan lahjoituksen yläraja nousee 4 000:sta 5 000 euroon, mikä on myös hyvä asia. Kuten täällä on tänään keskustelussa todettu, niin on muistettava, että näistä lahjoitetuista ja perinnöksi annettavista summista on jo aikanaan maksettu varsin merkittävästi esimerkiksi tuloveroa ja muitakin veroja. Ja hallituksen esitys on tältäkin osin hyvä, kuten edustaja Kiviranta edellä totesi puheenvuorossaan.

16.22 Kauko Juhantalo kesk: Herra puhemies! Tuo edellä debatissa käyty keskustelu oli hyvin selventävä. Siinä hyvin seikkaperäisesti ilmeni se vasemmalta, erityisesti demareilta, tuleva keskustelutapa. Siinä aivan kuin ilmeni aivan selvästi krapula siitä, että he olivat aikoinaan tukemassa yritysverotukseen tullutta laskua ja aivan huomaamatta varakkaille ja suurituloisille tuli erittäin suuret huojennukset verotukseen, ja he aivan kuin historiansa kieltäen eivät ollenkaan puolustaneet pienten suutarien, kraatarien ja seppien linjaa — nykypäivänä kirvesmiehen, parturi-kampaajan ja niin edelleen ammattikuntaa. Tuo krapula ilmenee nyt niin, että he eivät ikään kuin olisi olleet siinä mukana, kun he olivat täysillä mukana ja sen aiheuttivat. Nyt täytyy luoda se ilmapiiri, että tällä tavoin, omat toimensa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

unohtaen, asianajajat, lääkärit ja muut tämmöiset ammatinharjoittajat saivat näin suunnatoman verohelpotuksen. (Antti Kaikkonen: Hyvä analyysi!)

Kun aikoinaan toimin asianajajana parikymmentä vuotta, oikein tuli kade mieli, ettei silloin ollut tällaista. Tarkasti ottaen 974 asianajajaa sai pienen helpotuksen veroihinsa. Mutta uskon, että erikoislääkäri, joka yötä päivää päivystää, tai asianajaja, joka yötä päivää pohtii jotain probleemaa, että miten se hoidetaan, niin ei silloin ajattele työtuntejaan vaan arvostamaansa työtä ja hän haluaa sitä tehdä eikä ajattele, kuinka paljon tässä nyt saisi verohelpotusta. Hän tekee sen toimenpiteen, mihin hänet on palkattu ja haluttu ammattitaitonsa vuoksi.

Sen vuoksi nyt esillä oleva yritys vähennys on mitä tervetullein. Se on, aivan kuin tässä äsken edustaja Hautala ja edustaja Kiviranta sanoivat, ikään kuin kädenojennus sille ammattikunnalle, joka oli ennen aikaan juuri vasemmistoliiton, vasemman puolen, suuresti kunnioittama ja arvostama. Niin kuin anteeksipyyntö, joka nyt, hyvänen aika sentään, tuuleekin porvariston taholta, on väärä. Ja se on niin oikea linja kuin olla ja voi.

Vielä tuohon edellä olevaan: Minun mielestäni se alennus oli aivan oikea, mitä tehtiin yritysverotukseen, ja ei suinkaan kaikkia osinkoja ahneuttaan lisätty, vaan Suomessa koko ilmapiiri oli sellainen, että ei aina ollut riittävän perusteltua investoitavaa. Se johti niin paljon myös näiden osinkojen kasvuun.

Mitä tulee lahja- ja perintöveroon — viitaten myös tuohon edelliseen toimintaani asianajajana — niin tässä on korostettu, mitä positiivisia vaikutuksia sillä on sukupolvenvaihdokseen ynnä muuta. Ne ovat erittäin suuria. Minä kiinnitän huomiota yhteen seikkaan, joka on tämä perintöveron maksuvelvollisuuden synty ja ulosottoon laitto. Se on nimittäin käytännössä ollut erittäin hankala, kuten tiedämme. Perintöverolaput tulevat hyvin nopeasti, mutta pesässä ei ole varoja, ja tuomioistuin lähtee niitä sitten perimään ulosottoteitse. Se on hyvin kiusallinen ja hankala tapaus, jolloin joudutaan pohtimaan, ja hätäpäissään muun muassa pientä kiinteistöomaisuutta tai muuta myymään, että voidaan yhteiskunnalle maksaa perintövero. Nyt annettava kahden vuoden lisäämisaika antaa malttia siihen järjestelyyn, joka käytännössä on hyvin tärkeä perintöveroa suoritettaessa ja maksettaessa.

16.27 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Tässä verouudistuksessa, joka nytten kohdennetaan yrittäjille, on käymässä näin, että elinkeinonharjoittajille, henkilöyhtiöille, maa- ja metsätalouden sekä porotalouden harjoittajille verotuksessa myönnettävän 5 prosentin lisävähennyksen arvellaan vähentävän verotuloja vuositasolla noin 123 miljoonaa euroa. Tästä määrästä elinkeinonharjoittajien ja henkilöyhtiöiden osuus on noin 72 prosenttia, maatalouden osuus 16 prosenttia, metsätalouden 12 ja porotalouden osuus noin 0,05 prosenttia. Valtion verotulot vähentyvät noin 66 miljoonalla eurolla ja kuntien noin 53 miljoonalla eurolla ja seurakuntien noin 3 miljoonalla eurolla. Kysymys kuuluukin: onko meillä varaa tähän justiin nyt, justiin tässä taloustilanteessa, mikä meillä on?

Tässä on joka tapauksessa, kun euromääriä katsomme, kyseessä suhteellisesti suurituloisia suosiva veronalennus, jonka työllisyystoimet jäävät olemattomiksi, aivan kuten esityksen perusteissakin sanotaan. Tämä tuo lisää aukkoja veropohjaan ja lisää verojärjestelmän sääntelytaakkaa yrityksille. Tämä noudattaa valitettavasti edelleenkin hallituksen kaverikapitalismin linjaa antamalla verohelpotuksia niille, jotka eivät niitä oikeasti tarvitse, mutta ei kohdenna sitä niille, jotka sitä tarvitsisivat. Sitä tarvitsisivat ennen kaikkea yksinyrittäjät, joita tässä maassa on noin 200 000. Heille pitäisi kohdentaa se siten, että he pysyisivät toimimaan ja palkkaamaan uuden työntekijän. Heidän tulopohjansa on kuitenkin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

niin pieni, että 5 prosentin verohelpotus ei juuri auta palkkaamaan eikä auta kannustamaan. Sen sijaan, jos valtio voisi tukea heidän yrittäjäeläkepuoltaan, se tukisi huomattavasti enemmän. Tätä rahamäärää voitaisiin kohdentaa alemmas, suutareille, räätäleille — kraatareita tuskin enää muuten on olemassa, heitä oli kyllä ennen — ja nyt on kampaajia, nyt on kauneushoitoloita, nyt on hierojia ja niin edelleen. Pienyrittäjät hyötyvät tästä vähennyksestä vuositasolla todella niukasti, ja olisi todella kivaa, jos nyt ei ehdoin tahdoin ymmärrettäisi asioita väärin, ettei tarvitsisi sanoa, että minä niin tästä mieleni pahoitan. Byrokraatiaa pitäisi purkaa pienyrittäjiltä, yksinyrittäjiltä, se auttaisi heitä eteenpäin.

Sitten tämä kiinteistöveroasia. Kiinteistövero nostettiin jo kuluvan vuoden budjetissa. Tämä vero on erittäin epäoikeudenmukainen haja-asutusalueella varsinkin. Tämähän on regressiivinen vero, jossa pienituloiset maksavat veroa suhteessa huomattavasti suuremman osuuden tuloistaan kuin suurituloiset. Sen lisäksi tällä hetkellä valtiovarainministeriössä on käynnissä kiinteistöveron uudistus. On hämmästyttävää, että hallitus haluaa tässä vaiheessa nostaa tätä veroa — veroa, joka kohdistuu jälleen kerran pienituloisiin eläkeläisiin kipeämmin kuin kehenkään muuhun. Tämä kohdistuu ennen muuta eläkkeellä oleviin naisiin, nimittäin meillä Suomessa on sellainen tilanne, että naiset elävät pitempään kuin miehet, mutta vahvat suomalaiset naiset haluavat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. He asuvat siellä, vaikka matka kauppaan olisi pitkä ja ehkä joutuisi olemaan vaikka kauppa-auton varassa. Heihin tämä kohdistuu. Tällä hetkellä kuitenkin tuntuisi, että voisi olla aika hyvä idea antaa VM:n kaikessa rauhassa valmistella omaa muutostaan ja omaa ehdotustaan, ja olisi ehkä hyvä, että tässäkin mietittäisiin sitä, voitaisiinko käyttää progressiivista verotusta. Se saattaisi olla hieman tasapuolisempi kuin tämmöinen vedetty linja, mikä tällä hetkellä on.

Kaikkienensa se, että veroja maksetaan vähemmän, on tietysti kansalaisille hyvä asia, mutta meidän on muistettava myöskin se asia, että verot ovat hyvinvointivaltion pohja. Mutta verot täytyy kohdentaa oikein: niitä täytyy alentaa niiltä, joilla ei tällä hetkellä ole mitään tai joilla on todella pienet tulot, ja sitten taas veroa voitaisiin ottaa vähän enemmän niiltä, jotka tulevat toimeen siitäkkin huolimatta, että vero heidän kohdallaan hieman nousisi. Yritysverotuksessa tämä pätee aivan samalla tavalla. Se, että 5 prosenttia tulee plussaa, ei todellakaan vielä anna rahaa yhdenkään uuden työntekijän palkkaamiseen, ja se on se kohta, mihin meidän pitää pystyä jotakin kautta antamaan tukea ja apua, että yksinyrittäjä pystyy palkkaamaan ensimmäisen vieraan työntekijän — vaikka on muistettava, että sillä puolella on paljon sellaista työtä, esimerkiksi journalistin työ, jota ei voi tuottaa, vaan se on sen yhden ihmisen päässä, ja hän tekee sitä, mutta sekin on niin kovan takaa otettua leipää, että sinne tarvittaisiin huojennuksia.

16.33 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Nyt kun täällä salissa on tänäänkin useaan kertaan otettu esiin tämä keskustelu tästä arvonlisäverovelvollisuuden alarajan nostamisesta, niin ihmettelen, miksi siitä asiasta ei puhuta oikeilla nimillä ja oikeilla termeillä. Olen kerran aikaisemminkin ottanut tässä salissa esiin kirjallisen kysymyksen KKV 366/2016, jonka edustaja Jarva on tehnyt. Varmaankin asiaa on kysytty myös muissa yhteyksissä aikaisemmin. Valtiovarainministerin vastauksessa todetaan aivan selvästi, että tätä arvonlisäverojärjestelmää rajoitetaan neuvoston direktiivissä 2006/112/EY ja liittymissopimuksissa Suomelle on myönnetty oikeus vapauttaa verosta sellaiset vähäisen liiketoiminnan harjoittajat, joiden vuosiliikevaihto on enintään 10 000 euroa. Ja näin ollen verovelvollisuuden alarajan nosto tämän raja-arvon yläpuolelle edellyttäisi komission ehdotukseen pohjautu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

vaa poikkeuslupaa. Suomi ei voi siten kansallisin päätöksin korottaa verovelvollisuuden alarajaa yli tämän määrän. Näin sanotaan suorassa vastauksessa kirjalliseen kysymykseen. Elikkä Euroopasta, liitosta pitää kysyä neuvostolta lupa tällaiseen toimenpiteeseen. Jos tämä tieto on väärä, niin tämä kannattaa varmaan oikaista. Näin on ministeriö vastannut.

Muistamme varmaan edellisen hallituksen, jossa sosialidemokraattisen valtiovarainministerin johdolla keskityttiin rikkaiden ja suuryritysten voittojen kasvattamiseen yhteisöveron alennuksen muodossa. Siitä ei työpaikkoja tullut. 100 000 piti tulla, mutta 100 000 meni. Sosialidemokraateilla oli pienelle yrittäjälle tarjolla vain suklaata ja sitäkin vasta vaaalien alla. Tässä asiassa ja tämän veromuutoksen arvostelussa kyllä luottaisin enemmän yrittäjäjärjestöjen kannanottoihin kuin sosialidemokraattien kannanottoihin tämän hyödyllisyydestä pienyrittäjille. Tämä tietenkään ei ole ainoa asia, mitä täytyy tehdä pienyrittäjyyden eteen, mutta tämä on yksi askel. On myös älyllisesti epärehellistä sanoa, että tämä muutos ei nyt tee sitä tai tätä. Tämä on vain yksi niistä asioista, joita täytyy tehdä. Totta kai byrokratiaa täytyy purkaa. Totta kai yrittämistä pitää muutenkin helpottaa. Mutta tämä on yksi askel.

16.35 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa puhemies! Täällä on puhuttu hyvinvointivaltiosita ja sen säilyttämisestä ja murentamisesta ja vaikka mistä, varsinkin vasemmalta puolelta. Jos me nyt haluamme täällä hyvinvointivaltiota pitää yllä, niin se tarkoittaa sitä, että elinkeinoelämän on oltava kunnossa. Ja mikä koskee elinkeinoelämää, niin sen verotusta täytyy keventää joka suunnalta, niin yhteisöveroa kuin yritysvähennyksiä ja muita. Tällä keinolla alkaa tulla sitä kakkua, mitä voidaan sitten jakaa.

Mutta sosialistit ovat vähän semmoisia niin kuin... Mites se laulu menikään: "hän pistää kätensä minun taskuuni ja syö meidän laskuumme". Elikkä nyt jaetaan velkarahaa, syömävelkaa otetaan maailmalta, jaetaan sitä ympäriinsä, muun muassa maahanmuuttoon ja tänne kaikkeen olemiseen, joka ei tuota kenellekään yhtään mitään. Puuhun pitää mennä tyvestä päin eikä latvasta päin. Näitä juttuja on hyvä levitellä, niin kuin edustaja Tolppanenin tuossa äsken mainitsi: että on progressiivinen verotus. Niitä on hyvä jakaa tuolla toreilla ja torien kulmilla. Mutta jos lähdetään talouselämää laittamaan kuntoon, niin se rikas on se, joka työllistää. Esimerkiksi edustajan palkalla me emme pysty työllistämään minimipalkallakaan olevaa henkilöä. Meillä nettotulo ei riitä siihenkään. Elikkä pitää saada se yrittäjyys sille pohjalle, että sieltä on sitä jaettavaa eikä jaeta ennen kuin sitä on olemassa-kaan.

16.37 Heli Järvinen vihr: Arvoisa puhemies! Sanon nyt painokkaasti tähän alkuun, että tasapuolisuusnäkökulmasta on reilua se, että yrittäjävähennys otetaan käyttöön myös niillä yrityksillä, joilta se viime kaudella jäi ottamatta. Sanon tämän nyt hyvin selkeästi. Mutta sitten tullaan vähän ongelmallisempiin asioihin.

Täällä on moneen kertaan tänään pohdittu yrittäjyyttä ja sitä, kuinka tällä yrittäjävähennyksellä autetaan yrittäjän toimeentuloa. Tästä olen prikulleen samaa mieltä, ilman muuta autetaan, ja hyvä niin, sillä Suomen Yrittäjien selvityksen mukaan peräti viidesosa, viidesosa suomalaisista yrittäjistä saa voittoa vähemmän kuin 15 000 euroa vuodessa. Väitänkin, että meillä on tullut pienyrittäjistä sellainen uusi proletariaatti. Helposti ihminen työtömäksi jäätyään perustaa yrityksen toiveikkaana, jättäytyy samalla eläketurvan, sosiaaliturvan, lomaoikeuksien ulkopuolelle ja kituuttaa pienellä rahalla. Kannattaa muistaa, että meillä siis yksinyrittäjiä on 170 000. Toki monet heistä menestyvät myös paremmin, mut-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

ta viidesosa yrittäjistä tekee pienempää voittoa kuin 15 000. Tämä luku on parin vuoden takaa.

Täällä on sanottu myöskin, että tämä yrittäjävähennys auttaa työllistämään. Haluaisin muistuttaa tässä yrityksen tarkoituksesta. Olen itse yrittäjä ja olen tehnyt aika paljon töitä yrittäjämäailmassa. Uskon tietäväni yrittämisestä jotakin enkä tunne ainoatakaan yritystä, en Suomessa enkä muualla maailmassa, jonka tarkoitus on ensisijaisesti työllistää. Kun yritys perustetaan, tarkoitus on ensin hankkia itselle toimeentulo, ja jos sitten saa vielä jotakin vähän ekstraa eli tuottaa voittoa, niin hyvä niin. Tästä on yrittämisessä mielestäni kysymys. (Teuvo Hakkarainen: Juuri näin!)

Kun me puhumme työllistämisen helpottamisesta, sitä on aika vaikea helpottaa sellaisilla verohelpotuksilla, jotka eivät suoraan kohdistu sen ensimmäisen tai toisen tai vaikka kymmenen ensimmäisen työntekijän palkkaukustannuksien alentamiseen. Siis sanon vielä uudelleen: tämä yrittäjävähennys, ihan samoin kuin yhteisöveron alennus viime kaudella, on hyvä keino parantaa yrityksen kannattavuutta ja yrittäjien toimeentuloa, mutta jos me haluaisimme kohdistaa verohelpotukset nimenomaan työllistämisen edistämiseen, me kaipaisimme näiden toimien tilalle sellaisia ratkaisuja, jotka tuovat sitä hyvää sen jälkeen, kun ylimääräinen työntekijä on työllistetty.

Tämä on ehkä se syy, miksi toivon paljon tältä työryhmältä, joka pohtii yritysten kokonaisverotusta ja toivottavasti myös yritystukia. Olen aivan samaa mieltä valtiovarainministeri Orpon kanssa siitä, että nyt me tarvitsemme kokonaisnäkemystä, miten vuosien kuluessa olemme pilkkoneet omaa yritysverotustamme ja yritystukiamme jopa niin, että lopputulos ei välttämättä ole se paras mahdollinen. Otan esimerkin siitä viime kaudella päätetystä yhteisöveron alennuksesta. Luin selvityksen, jonka mukaan 80 prosenttia siitä alennuksesta olisi mennyt osinkoihin ja 20 prosenttia niihin uusiin investointeihin, joita toivottiin siis paljon enemmän. En tiedä, pitääkö tämä luku paikkansa, mutta ainakin sitä tukevat viime kevään suuret osingonjaot — osinkojahan jaettiin ennätysmäärä, melkein 11 miljardia. Mutta yritystukiin ja yritysverotukseen kannatan lämpimästi kokonaistarkastelua, ja kannatan myöskin uutta nobelistiamme Bengt Holmströmiä, joka on sanonut, että yritystukiviidakkoa pitäisi ehdottomasti karsia.

Täällä on puhuttu myöskin paljon alvista. Euroopassa ja Euroopan unionissa on varmaan yhtä monta alv-käytäntöä kuin on maatakin, ja ne käytännöt poikkeavat hyvin paljon toisistaan. Jos muistan oikein, niin Britanniassa on kaikkein hövelein arvonlisäverokäytäntö pieniä yrityksiä kohtaan. Siellä alvin alaraja on noin 90 000 eurossa, eli sitä pienemmät yritykset eivät maksa arvonlisäveroa. Sitten on hyvin vaihtelevia ratkaisuja muiden maiden osalta. Esimerkiksi Ruotsissa, rakkaassa naapurissamme, kaikki yritykset ovat arvonlisäverovelvollisia. En tiedä oikeaa vastausta siihen, mikä olisi se optimaalisin arvonlisäveron taso yrityksille, mutta suosittelen siihenkin kyllä vahvaa käsittelyä ja kokonaistarkastelua, jotta se saataisiin sopivalle tasolle.

Täällä on harmiteltu sitä, kuinka veroja joutuu maksamaan samasta omaisuudesta moneen kertaan. Suomalainen verojärjestelmä nyt vaan perustuu siihen, että kun tuotteet tai palvelut, tavarat vaihtavat omistajaa, niin niistä maksetaan joka kerta veroa. Kannattaa kuitenkin muistaa, että se, joka sen tuotteen tai kiinteistön viimeksi haltuunsa saa, maksaa veroa vain kerran, eli sillä tavalla meidän laaja-alainen verojärjestelmämme on myös oikeudenmukainen.

Täällä sanottiin myöskin siitä, että meillä on kansainvälisesti korkea kokonaisverotus. Se, onko kokonaisverotuksemme korkea vai ei, on vähän niin kuin kauneus katsojan sil-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

missä. Ymmärrän hyvin, että poliittisista syistä sitä halutaan pitää korkeana tai matalana, mutta kannattaa muistaa, kun lukee näitä kansainvälisiä vertailuja, että kokonaisveroaste on eri maissa syönyt ihan erilaisia asioita. Ne pitävät sisällään hyvin erilaisia asioita. Esimerkiksi Suomessa kokonaisveroaste pitää sisällään täysimääräisesti meidän kaikki työeläkemaksumme, työttömyysvakuutusmaksumme. Hyvin harvassa muussa maassa käytäntö on sama. Jos tämä asia muistetaan ja verrataan meitä esimerkiksi USA:han, totuus näyttää hyvin toisenlaisena. Jos lasketaan se, että USA:ssa yksityinen palkansaaja omasta nettopalkastaan maksaa omat vakuutusmaksunsa, omat eläkemaksunsa, hänen kokonaisveroasteensa on korkeampi kuin meidän kokonaisveroasteemme täällä Suomessa. Eli meidän kokonaisveroastettamme voi pitää korkeana tai matalana, mutta kansainvälisiä vertailuja sen pohjalta on vaikea tehdä johtuen siitä, että asiat pitävät sisällään erilaisia asioita.

Mutta kuten sanottu, toivon yrittäjäverotukseen ja yritystukiin kokonaistarkastelua, jossa voidaan edetä eteenpäin, mutta verraten viime hallituksen toimiin tämä yrittäjävähen- nys on tasapuolinen ja tuo nyt tukea myös niille pienimmille yrityksille.

16.46 Simon Elo ps: Arvoisa herra puhemies! On tietysti ilahduttavaa kuulla opposition vihreältä edustajalta, että tämän hallituksen linja tosiaan on yrittäjää kohtaan tasapuolisempi ja sitä kautta parempi koko meidän yhteiskunnan kannalta kuin edellisen hallituksen linja oli. Tässä suhteessa ihmetyttävätkin sosialidemokraatit, jotka olivat valmiita antamaan yhteisöveron roimalla alennuksella viime hallituskaudella lisää rahaa sisäfileporvarille, mutta kun yrittäjävähenyksestä puhutaan, niin vastustavat sitä, että kasslerduunari eli nykyajan pk-yrittäjä saisi lisää rahaa. Tämä kyllä ihmetyttää ja syvästi.

Jos ajatellaan sitä, minkälaisia ihmisiä tai minkälaisia yrityksiä tämä yrittäjävähen- nys koskee, niin Suomen Yrittäjien mukaan noin 80 prosenttia elinkeinonharjoittajista saa tuloja alle 30 000 euroa vuodessa. Näillä tuloilla tämä vähenys tarkoittaisi jopa 600 euron veronkevennystä. Eli toisin sanoen 80 prosenttia niistä elinkeinonharjoittajista ei kyllä ole mitään sikarikkaita ja riistoporvareita, niin kuin sosialidemokraatit antavat ymmärtää, vaan varsin tavallisia suomalaisia, jotka saavat tällä voita leivän päälle ja perheelle maidon pöytään. Jos sitten ajatellaan korkeammilla tuloilla olevia elinkeinonharjoittajia ja yrityksiä, niin yli 100 000 euron tuloilla toimivia yrityksiä tämän yrittäjävähenyksen piirissä olisi noin 5 000. Ei puhuta kovin merkittävästä ryhmästä siinä suhteessa.

Arvoisa puhemies! Vielä sanoisin hieman tästä perintöverotuksesta. Siinä pidän tärkeänä, että puoliso- ja alaikäisyysvähenyksiä korotetaan, se on hyvä ratkaisu, ja hyvä ratkaisu on myös se, että perintöveroa ei jatkossa peritä ulosotolla eikä verovelvollisia haeta konkurssiin. Tämäkin on inhimillinen ratkaisu. Ylipäätään perintöverotuksessa järkevä hallituksen linja on se, että halutaan helpottaa sukupolvenvaihdoksia. Ne ovat olleet se akilleenkantapää suomalaisessa yritysmaassamme tällä hetkellä, perheyri- tysten sukupolvenvaihdokset, ja näillä ratkaisuilla helpotetaan sukupolvenvaihdoksia.

16.48 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Järviselle selkeästä esityksestä. Täytyy allekirjoittaa kyllä hyvin pitkälle tuo, mitä hän sanoo.

Meillä on nyt tämä verotusjärjestelmä ollut hyvin sosialistinen, vähän siihen tyyliin, että kunnes verottaja erottaa sielun lihoista ja ruumiista, että monttu odottaa ja velkavankeus jää. Sehän, mitä Järvinen sanoi tästä, että osinkoa jaettiin viime jaossa enempi kuin koskaan, niin johtuu yksinkertaisesti siitä, että tähän maahan ei investoida. Ne jaetaan silloin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

osinkoina eikä tänne. Nyt on tarkoitus se, että saadaan tänne investoinnit käyntiin ja sitä kautta saadaan valuuttaa maahan.

Mitä tuohon perintöveroon vielä tulee, niin minä kerron omakohtaisen kokemuksen vuodelta 2002. Meillä oli firma, jossa oli suurin piirtein taseet kunnossa, mutta kun tuli verokarhu perintöverojen ja muitten kanssa, niin me lapset saimme sieltä sitten sen veromätkyn. Eli on 25 vuotta maksettu veroa, saatu pikkusen tulosta aikaan — verottaja tulee ja ottaa sen pois, maksetusta omaisuudesta. Pitää mennä pankkiin, ottaa laina, että saa jatkaa omaa työtään, jota on koko ikänsä tehnyt. Tämäkö kannustaa työntekoon, tällainen verotusjärjestelmä? Jos tällaisiin yksityiskohtiin vasemmistokin malttaisi perehtyä tai heillä olisi omakohtaista kokemusta, niin saattaisi ääni muuttua kellossa. Se on tuo vasemmisto vähän semmoinen kuin kitara, jossa ei ole pohjaa: se kyllä soi hyvin, ja sitä rämpytetään, mutta siinä (Puhemies koputtaa) ei ole minkäänlaista pohjaa, kaikupohjaa. Mutta se pohja tulee sinne elämäkokemuksen ja muun kautta... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

16.50 Kauko Juhantalo kesk: Herra puhemies! Halusin myös antaa tunnustuksen edustaja Järviselle oppositiossa. Hän käytti puheenvuorossaan termiä "voitto". On hyvin miellyttävää kuulla termi opposition taholta myönteisenä. Siihen perustuu paljolti yrittäjän halu aikaa katsomatta pyrkiä jonkinlaiseen tulokseen, että hän voi tehdä sitä omaa työtään, jossa ei kelloa katsota vaan tulosta halutaan tehdä. Se poikkeaa hyvin paljon demareiden mielipiteestä, jonka täällä debatissa kuulumme, kun he ikään kuin historiansa kieltäen ovat lakanneet kunnioittamasta kädellä tehtyä työtä ja — eivät uskalla sitä aivan avoimesti sanoa — kunnioittavat sen sijaan nyt omilla aivoilla tai liikkeen aivoilla tehtävää työtä, muun muassa omaa asiantuntemusta ja johdatusta käyttäen saada verohelpotus läheisille ammattiliitoille, verovapaasti saada runsaasti palkintoa, niin kuin olemme nähneet. Tämä aivotyö on tietysti meidän kaikkien kunnioittamaa, kyllä me haluamme aivotyötä tehdä, mutta emme näin räikeästi omaa etua tavoitellen. Samalla me haluamme tässä kunnioittaa kädellä tehtyä, nykyisellä ammattitaidolla tehtyä työtä. Se on aina arvossaan ja tulee pysymään.

Mitä tulee perintöveroon, niin edustaja Hakkaraisen esimerkki on erinomainen. Sitä yritin juuri sanoa, mitä ammatissani kun olen tehnyt useita pesänselvityksiä ja perinnönjakojia, se on kyllä karsea tilanne, mikä meillä on ollut. Tämä osittain tulee sitä helpottamaan, ja se on hallitukselta tämän kokonaislinjauksen mukaista, jota muun muassa edustaja Kalli erittäin hyvin puheenvuorossaan korosti. Se on myös sitä, mitä edustaja Järvinen sanoi, että tarvitaan kokonaisselvitys. (Puhemies koputtaa) Sitä ollaan parhaillaan tekemässä, (Puhemies koputtaa) ja sitä me lämpimästi kannatamme.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Minä pyrin suurin piirtein, kun 2 minuuttia on kulunut, koputtelemaan ja huomauttamaan sen vaiheen. Muutamassa sekunnissa ei ole vielä mitään, mutta jos on vähän useampi sekunti, niin sitten minä pyydän tänne puhujapöytäntöön. Nyt edellisessä puheenvuorossa ei ylittynyt 2 minuuttia kuin muutamalla sekunnilla.

Nyt menemme listaan.

16.53 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Hakkarainen toi tuossa esille tärkeän seikan eli investointien Suomeen saamisen merkityksen. Ne toimet, millä niitä saataisiin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

Suomeen, ovat varmaan niitä seuraavia asioita, mihin täytyy edetä tämän yrittäjävähennyksen jälkeen, niitä seuraavia toimenpiteitä, mitä täällä on perätty ja ihan aiheestakin.

Mutta nyt tässä kohdassa, kun keskustellaan myös näistä muista verolaeista, otan hie-man kantaa tähän perintö- ja lahjaverolain muokkaukseen, pääasiassa keventämiseen. Se ei varmaan ollut ainut asia, mitä perintöverotuksessa täytyisi muuttaa, mutta kuitenkin se on muutos positiiviseen suuntaan, koska se helpottaa maatilaa tai muun yrityksen sukupolvenvaihdosta, niin että yritystoiminnan tekeminen jatkossa jälkipolville helpottuu.

Haluaisin esittää kysymyksen: miksi ihmeessä meillä Suomessa ei ole niin voimakasta perheyrittäjäkulttuuria kuin monessa muussa maassa? Saksan talouden kivijaloista yksi on se, että perheyrittäjien ansiosta maatalous kukoistaa. Juuri saimme kuulla ilouutisia Turusta Meyerin telakalta: uusia laivoja, investointeja ja töitä, mutta saksalaisessa omistuksessa. Tiedetäänköhän oppositiossa, että tämä telakkayhtiö, joka sen telakan omistaa, on perheyrittäjä?

Mielestäni on hyvä asia, että omistajuus säilyy Suomessa. Itse en ainakaan halua, että meistä muodostuu sellainen banaanitalous, jossa ostetaan kaikki hyvät korkean teknologian firmat ulospäin ja suomalaiseen omistukseen ja määräysvaltaan ei jää mitään ja työpaikat ovat sitä kautta riskialttiimmassa tilassa. Tältä ei pidä mielestäni viedä pohjaa ihan pelkän kateudenkaan takia.

16.55 Toimi Kankaanniemi ps: Herra puhemies! Kilpailukyky sopimus, arvonlisäveron maksuperusteisuus, perhekustannusten tasauksen aloittaminen, yrittäjävähennys ovat sellaisia toimenpiteitä tältä hallitukselta, jotka lisäävät luottamusta yhteiskunnan asioiden hoitoon ja koko tähän elinkeinotoimintaan, yrittäjyyteen, ja lisäksi ne tuovat, erityisesti tämä yrittäjävähennys, oikeudenmukaisuutta meidän järjestelmäämme. Niillä ei ole hirveän suurta euromääräistä vaikutusta, ei edes yhteenlaskien, mutta sillä viestillä, mikä tulee eduskunnalta, hallitukselta koko maahan elinkeinonharjoittajille, yrittäjille — että heitä arvostetaan, heidän työtään palkitaan, heille tuodaan oikeudenmukainen kohtelu — on valtava merkitys. Uskon, että se näkyy tässä yhteiskunnassa, toivon sen näkyvän mutta uskon myös, että näin tapahtuu. Ja sitä kautta tämä talouden syvä taantuma, jossa ollaan oltu, todellakin voidaan voittaa ja päästä nousuun, jossa nyt jo kyllä selvästi ollaan. Ja tältä pohjalta uskon, että jopa hallituksen kunnianhimoinen työllisyystavoite voi toteutua lähes täydellisesti tällä kaudella.

Herra puhemies! Toinen asia, mikä tässä on tullut esille, on muun muassa tämä Äänekosken hanke, joka on meille tietysti äärimmäisen arvokas, Keski-Suomelle ja koko Suomelle. Yhteisöveron alennuksella varmasti oli sen hankkeen liikkeelleläähtöön tietty vaikutus, mutta näkisin, että ehkä vielä paljon suurempi vaikutus on sillä, että sen yrityksen taustalla ovat perimmäisinä omistajina suomalaiset metsänomistajat. Ja he haluavat, että Suomessa jalostetaan puuta, ja uusia tuotteita siellä nyt tehdään mittavasti tästä eteenpäin. (Puhemies koputtaa) Eli tämä omistus pohja, suomalaisten suosiminen ja heidän työllistämisenä (Puhemies koputtaa) on äärettömän tärkeä näkökulma.

16.57 Jari Leppä kesk: Herra puhemies! Kyllähän talouden kannalta yritysten luottamus tulevaan on yksi kaikkein keskeisimpiä asioita, ja kun pk-yritysten barometria tarkastelee, niin selkeästi on sieltä luettavissa ja havaittavissa, että pitkästä pitkästä aikaa — vuosikautia taaksepäin saa mennä samanlaiseen tilanteeseen kuin mikä siellä nyt oli — usko tulevaisuuteen on vahvistunut merkittävästi, ja kyllä siinä isossa roolissa ovat ne hallituksen jo

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

tähän mennessä tekemät myönteiset ratkaisut, mitkä tässä keskustelussa on nyt moneen kertaan lueteltu. Ne ovat laittaneet rattaita liikkeelle, ja siinä on kysymys myös siitä, mihinkä yritys voittovarojaan, pääomiaan käyttää. Käyttääkö se niitä veronmaksuun, suoraan, heti, vai käyttääkö se niitä kehittämiseen, investointeihin ja sitä kautta työllistämiseen — oli sitten kysymyksessä yrittäjäverotus suoraan, tai oli kysymyksessä sukupolvenvaihdos eli perintöverotilanteet. Ja siksi on järkevämpää se, että niissä saadaan ne pääomat ja voittovarot siirrettyä sinne kehittämistyöhön. Se ainoastaan lisää kestäväällä tavalla työpaikkoja, se on aivan selvä asia. Se on moneen kertaan täällä jo todettu, muun muassa edustaja Järvinen myöskin oppositiopuolelta tästä asiasta käytti erinomaisen puheenvuoron.

Puhemies! On myöskin hyvä, että hallituksella on hanke tarkastella yritysverotusta laajemmin, ja se selvitystyö on nyt menossa. Myöskin tässä keskustelussa on tullut siihen monia hyviä eväitä. Yksi eväs pitää myöskin tässä mainita, se myöskin on varmasti jo tullut esille, ja se on se, millä tavalla näitä eri omaisuuseriä arvostetaan. Mihin suuntaan se arvostus on kehittynyt, siis verottajan arvostus, liittyen siihen, mikä se reaaliarvo on? Ja tässä on myöskin tarkastelun paikkaa tällä hetkellä. Täytyy reaaliarvon ja verotusarvon olla jossain kohtuudessa, eikä niin päin ainakaan, että verotusarvo on korkeampi kuin reaaliarvo. Se ei ole kestävä missään tapauksessa. (Puhemies koputtaa)

Ja myöskin tuo kotimainen omistajuus, joka tuli täällä esille, (Puhemies koputtaa) on yksi äärimmäisen tärkeä asia.

16.59 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Otan tässä kohtaa hieman kantaa myös tähän kiinteistöverokysymykseen. Kiinteistöveron korotushan on tietysti siinä mielessä ongelmallista, että se on — joku on sanonut, että se on varallisuusvero, joka ei huomioi varallisuutta — tasavero, jota maksetaan maksajan varallisuuteen katsomatta pelkästään sen perusteella, että hän omistaa kiinteistön, eli siinä on omat ongelmansa. Mutta haluan tässä kohtaa korostaa sitä, että eduskuntahan ei määrittele veroa kunnissa vaan määrittelee ainoastaan rajat, kunta voi päättää loput. Tässä voi nähdä sellaisen vaikutuksen, että tällä olisi kuntien tasa-arvoisuutta tasaava vaikutus, kun rikkaammat kunnat, jotka ovat kenties voineet houkutella väkeä pienemmillä kiinteistöveroilla — esimerkiksi kehyskunnat — niihin asumaan keskuskaupunkien tarjotessa kuitenkin heille palveluita, joutuvat nyt korottamaan kiinteistöveroa ja tavallaan sitä kautta kansalaisten kohtelu maassa muuttuu tasapuolisemmaksi, vaikkakin hyvin keinotekoisesti.

Mutta evästyksenä hallitukselle ja valiokunnalle tämän lakiehdotuksen pohtimiseen: voisi tietysti miettiä sitä, että kiinteistöverosta saataisiin jollain tavalla vieläkin paremmin kannustava elementti siten, että se ohjaisi maankäyttöä ja rakentamista toivottuun suuntaan, eikä olisi kuten nykyisin, kun käytännössä rahastetaan asumisesta.

17.00 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Kun tätä keskustelua on kuunnellut, niin on mukava huomata, että onneksi monista puolueista tätä yrittäjämyönteisyyttä löytyy. Ne työpaikat, niin kuin keskustelun alussa myös itse totesin, ovat syntyneet nimenomaan näihin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, ja siellä tämä yrittäjävähenys on tärkeä juttu, monelle parturi-kampaajalle ja näille pienille toimijoille, joiden tulot eivät kovinkaan paljon eroa tavallisista työssä käyvistä, vaikka heillä on yrittäjän riski niskassa.

Yritysbarometri, mihin tässä viitattiin, hyvällä tavalla on kertomassa siitä, että tämän nykyisen hallituksen toimet on laitettu yrityskentässä merkille. Usko tulevaisuuteen on parantunut, mutta tilanne on kuitenkin monessa mielessä herkkä. Sen takia haluan kiittää tätä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 99/2016 vp

nykyistä hallitusta ja nimenomaan sen ministereitä siitä, että nyt on tehty määrätietoisesti näitä toimenpiteitä. Sieltä voidaan yksi asia nostaa tikunnokkaan, mutta jos katsotaan kokonaisuutta, niin yhdistävänä tekijänä on se, että Suomeen saadaan lisää työtä, työpaikkoja ja työllisyyttä.

Pitkäjänteisyyttä tarvitaan yrittäjäpolitiikassa ja veropolitiikassa, ja tähän kokonaisuuteen kuuluvat nyt tehdyt vanhemmuuden kustannusten tasaaminen, maksuperusteinen alvi ja tämä yrittäjävähennys. Sellaisia asioita, jotka haluan tässä lopussa seuraavina askeleina työpöydälle nostaa, ovat yksinyrittävien sosiaaliturvan vahvistaminen, paikallinen sopiminen ja arvonlisäveron alarajan korottaminen. Sieltä saadaan vielä merkittävästi lisää työpaikkoja.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.